

Cum se aplică Legea lui Dumnezeu în viața mea?

Întrebări Cruciale

R.C. SPROUL

Cum se aplică Legea lui Dumnezeu în viața mea?

Cum se aplică
Legea lui Dumnezeu
în viața mea?

R.C. SPROUL

CUM SE APLICĂ LEGEA LUI DUMNEZEU ÎN VIAȚA MEA?

R. C. Sproul

Copyright © 2021 Editura MAGNA GRATIA. Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în orice formă și prin orice mijloace – electronice, mecanice, prin fotocopiere, microfilmare, înregistrare sau alt fel – cu excepția unor citate scurte în recenzii, fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor.

Copyright © 2019 by R.C. Sproul. Originally published by Reformation Trust Publishing, a division of Ligonier Ministries. Translated by permission. All rights reserved.

Traducerea în limba română: Ninel Lazăr. Corectura: Monica Lazăr. Tehnoredactare și DTP: MG Studios. Design copertă: Ligonier Creative.

Dacă nu este precizat altfel în text, citatele biblice sunt preluate din Biblia Cornilescu, ediția revizuită. Drepturi de autor British and Foreign Bible Society (BFBS) și Societatea Biblică Interconfesională din România (SBIR) 1924, 2016. Folosit cu permisiune. Referințele biblice notate cu NTR sunt preluate din Biblia, Noua Traducere Românească (NTR). Copyright 2007, 2010, 2016 de Biblica Inc. Toate drepturile sunt rezervate. Folosit cu permisiune.

ISBN: 978-606-9641-01-9 (PDF); 978-606-9641-02-6 (epub); 978-606-9641-03-3 (mobi)

Editura MAGNA GRATIA nu susține în mod necesar toate punctele de vedere ale autorilor pe care îi publică.

„Să nu furi” (Exod 20:15).

Respectă drepturile de autor și efortul depus pentru publicarea acestei cărți! Cerințele MAGNA GRATIA privind drepturile de autor pot fi consultate la adresa de internet www.magnagratia.org/copyright.html.

Editura MAGNA GRATIA

Str. Liliacului nr.26,

Dascălu-Ilfov 077075

Email: contact@magnagratia.org

Internet: www.magnagratia.org

CUPRINS

Capitolul 1. O, cât de mult iubesc Legea Ta!	7
Capitolul 2. Împotriva Legii?	15
Capitolul 3. Legea ca oglindă	21
Capitolul 4. Legea ca piedică	29
Capitolul 5. Rolul revelator al Legii	37
Capitolul 6. Fără alți dumnezei	43
Capitolul 7. Fără idoli	51
Capitolul 8. Nu folosi greșit Numele lui Dumnezeu	59
Capitolul 9. Odihnește-te	67
Capitolul 10. Respectă-ți părinții	75
Capitolul 11. Protejează viața umană	81
Capitolul 12. Iubește-ți soțul sau soția	91
Capitolul 13. Nu fura	99
Capitolul 14. Spune adevărul	105
Capitolul 15. Fii mulțumit	111
Despre autor	119

Capitolul 1

O, CÂT DE MULT IUBESC LEGEA TA!

Unde a trebui să înceapă un studiu al Legii lui Dumnezeu în viața creștină? Unii ar putea spune că punctul de start ar trebui să fie Cele 10 Porunci, în timp ce alții s-ar îndrepta către cartea Deuteronom. Probabil că foarte puțini oameni s-ar gândi să înceapă de la Psalmi, dar exact acesta este locul unde începe călătoria noastră.

Psalmul 119, cel mai lung din Psaltire, este o celebrare măreață a Legii lui Dumnezeu. El este scris ca un acrostih, sensul fiind că este împărțit în 22 de strofe, câte una pentru fiecare literă a alfabetului ebraic, fiecare vers al fiecărei strofe începând cu aceeași literă. Ideea transmisă este cea a unei celebrări cuprinzătoare a Legii – am zice de la A la Z. Această idee a celebrării Legii lui Dumnezeu poate părea complet arhaică în zilele noastre pentru că noi suntem familiarizați mai mult cu învățăturile Noului Testament. Noi ne bucurăm că suntem răscumpărați de sub Lege. Așa cum

spune Scriptura, „Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos” (Ioan 1:17).

Drept rezultat, noi avem tendința de a ne gândi la Legea Vechiului Testament ca la un lucru complet irelevant pentru viețile noastre de credință. Am face bine să ne gândim la cuvintele psalmistului atunci când ne confruntăm cu ignorarea fățișă a Legii Vechiului Testament din vremurile noastre:

Cât de mult iubesc Legea Ta! Toată ziua mă gândesc la ea. Poruncile Tale mă fac mai înțelept decât vrăjmașii mei, căci totdeauna le am cu mine. Sunt mai învățat decât toți învățătorii mei, căci mă gândesc la învățăturile Tale. Am mai multă pricepere decât bătrânii, căci păzesc poruncile Tale. Îmi țin piciorul departe de orice drum rău, ca să păzesc Cuvântul Tău. Nu mă depărtez de legile Tale, căci Tu mă înveți. Ce dulci sunt cuvintele Tale pentru cerul gurii mele! Mai dulci decât mierea în gura mea! Prin poruncile Tale mă fac mai priceput, de aceea urăsc orice cale a minciunii (Ps. 119:97-104).

Această parte din Psalmul 119 nu începe dându-ne informații, ci dând glas unei exclamații. Cuvântul de început, „O” [li.t ESV] exprimă un suspin profund și un sentiment adânc, anume cel de afectiune.

Oare îi auzim adesea pe creștini spunând, „Legea lui Dumnezeu este ceea ce eu iubesc cel mai mult în experiența mea creștină”? Oare îi auzim pe oamenii din biserică de azi celebrând afecțiunea lor adâncă pentru Legea lui Dumnezeu? Răspunsul evident este nu. Dar, pe măsură ce vom explora Legea lui Dumnezeu pe parcursul paginilor următoare, vom începe să ne întrebăm de ce nu au creștinii o apreciere mai mare pentru ea.

Ce anume se găsește în Hristos și în lucrarea Lui care să ne determine acum să disprețuim sau să ignorăm ceea ce constituia punctul central al desfătării în viețile sfinților din Vechiul Testament? Poate că prezumția că Legea Vechiului Testament nu mai este relevantă pentru creștinii din Noul Testament și nu mai are niciun efect asupra creșterii noastre în credință. Noi spunem că Legea a fost pentru credincioșii din Vechiul Testament, nu pentru noi, cei de azi. Pentru noi, viața creștină este Hristos, nu Moise; este Evanghelia, nu Legea.

Cel mai probabil îi vom auzi pe creștini dând glas profunzimilor pasiunii lor, când vor exclama lucruri precum, „O, cât Te iubesc, Isuse!” sau „O, cât Te iubesc, Doamne!” Dar cum ar putea răspunde Domnul Isus la aceste sentimente? Cuvintele Lui față de biserică, în starea ei inițială, sunt probabil aceleași cuvinte

pe care ni le-ar spune și nouă azi: „Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele” (Ioan 14:15).

Când un creștin spune, „Cândva iubeam Legea, dar acum Îl iubesc pe Hristos și ignor Legea”, pur și simplu înseamnă că nu-L iubește pe Hristos, pentru că Hristos a iubit Legea. Mâncarea și băutura Lui, ne spun Scripturile, au fost să facă voia Tatălui (Ioan 4:34). Isus privea la întreaga Sa viață ca la o misiune de a împlini fiecare punct al Legii și de a obține ascultarea perfectă de poruncile lui Dumnezeu. Motivația Lui nu era aceea de a păzi o listă de reguli, ci să facă voia Tatălui. Iar Tatăl Își exprimă voia prin Legea Lui. De-a lungul Psalmului 119 există un schimb constant între cuvintele „Lege” și „Cuvânt”. Creștinii de azi ar putea vorbi în termeni strălucitori despre afecțiunea lor pentru Cuvântul lui Dumnezeu, dar noi manifestăm o tendință de a despărți Cuvântul lui Dumnezeu de Legea Lui. Cu toate acestea, acea dihotomie nu este evidentă în acest psalm, unde îl vedem pe psalmist recitându-și repetat dragostea pentru Lege și pentru Cuvântul lui Dumnezeu. De ce a iubit psalmistul Legea lui Dumnezeu atât de mult?

Primul lucru pe care trebuie să îl notăm este că Legea exprimă poruncile lui Dumnezeu, ceea ce El voia ca

poporul Lui să facă. Când regii, președinții, liderii și alții care au autoritate dau o directivă, cuvântul lor nu este contestat. Ei sunt curți finale de apel, astfel că nu este loc de comentarii. Cuvântul lor este literă de lege.

Oare s-a schimbat ceva la Dumnezeu ca noi să ignorăm directivele Sale? Mai este Cuvântul Lui lege pentru noi? Mai este El suveran cum era în Vechiul Testament? Este Dumnezeul lui Israel și al bisericii Noului Testament un Dumnezeu dător de porunci? Cuvântul Lui este Lege, iar Legea Lui este Cuvântul Său, pentru că Legea Lui exprimă voia Lui. Acea voie, acea Lege, este mai dulce ca mierea (Ps. 119:103).

Cartea Psalmilor începe cu această benedicție din înălțimi: „Ferice de omul care nu se duce la sfatul celor răi, nu se oprește pe calea celor păcătoși, și nu se așează pe scaunul celor batjocoritori!” (Ps. 1:1). Acest verset se referă la o persoană care nu trăiește după moda, obiceiurile sau înțelepciunea generală a celor necredincioși. Tradus în limbajul zilelor noastre, am putea înțelege versetul astfel: „Fericit este omul care nu se conformează obiceiurilor și modei generale din societate, care nu umblă după înțelepciunea populară a vremurilor noastre”. Aici, în Psalmul 1, este pronunțată o binecuvântare asupra oamenilor care nu fac anumite lucruri.

Dar care este partea pozitivă? „Ci își găsește plăcerea în Legea Domnului, și zi și noapte cugetă la Legea Lui!” (v. 2).

Am putea fi ispitiți să rescriem azi acest lucru și să spunem: „Nebun este omul care își găsește plăcerea în Legea Domnului și care își irosește timpul meditănd asupra ei zi și noapte”. Am putea crede că doar un legalist și-ar putea găsi plăcerea în Lege și și-ar petrece mai mult de cinci minute pe an meditănd la ea. Dar Dumnezeu spune: „Ferice de omul...”

Psalmistul continuă spunând: „El este ca un pom sădit lângă un izvor de apă, care își dă rodul la vremea lui” (v. 3). Imaginați-vă pustietatea iudaică familiară pentru psalmist și pentru primii lui cititori. Gândiți-vă la plantele uscate care ies din acel teren sterp, unde orice frunză care trăiește trebuie să lupte pentru supraviețuire împotriva soarelui arzător și a pământului uscat, și asta zi de zi și ceas de ceas. Apoi imaginați-vă la distanță o oază unde pomii sunt verzi, plini de roade, pentru că sunt plantați pe malul apei. Sau imaginați-vă izvorul râului Iordan și pomii care cresc lângă el, ale căror rădăcini sunt adânc înfipite în pământ, absorbind umezeala și nutrienții. Acești pomi sunt robuști și plini de fructe. În esență, Dumnezeu spune: „Ferice de omul

care meditează zi și noapte la Legea Mea. El nu va fi ca un pom plantat în mijlocul deșertului, având o mică rădăcină și luptându-se să supraviețuiască. El va fi ca un pom plantat lângă râurile de apă vie, aducând rod la vremea potrivită”.

Dacă există un secret care stă ascuns de ochii creștinului modern, acel secret se găsește în cărțile Vechiului Testament – nu doar în Lege, ci și în Profeți și literatura înțelepciunii – toate revelând caracterul lui Dumnezeu. Dacă ne întrebăm de ce Dumnezeu ni se pare străin, ca un intrus în viețile noastre; dacă ne împiedicăm și ne poticnim în întuneric încercând să înțelegem cum să trăim într-o epocă a relativismului; și dacă trăim ca niște bucăți de pleavă pe care vântul le duce încoace și încolo la cea mai neînsemnată suflare, atunci trebuie să ne întoarcem și să analizăm Legea lui Dumnezeu.

În paginile următoare vom explora natura Legii în Biblie și în special în Cele 10 Porunci, cunoscute și ca Decalogul. Cum a funcționat Legea în viața poporului Israel, în Vechiul Testament? Și ce relevanță are legea vechiului legământ pentru noi, care trăim în noul legământ? Mai există vreo aplicație a Legii Vechiului Testament în zilele noastre, cei de azi?

Capitolul 2

ÎMPOTRIVA LEGII?

Unii au sugerat că noi trăim probabil în cea mai antinomiană perioadă din istoria bisericii. Acest termen, *antinomian*, provine din limba greacă, din *anti*, care are sensul de „împotriva”, și *nomos*, cu sensul de „lege”. Antinomianismul este credința că Legea lui Dumnezeu – sau cel puțin Legea Vechiului Testament – nu mai este în niciun fel obligatorie sau relevantă pentru viața creștină de azi.

Noi citim frecvent pasaje din Noul Testament, precum cele scrise de apostolul Pavel, și acolo ni se spune că nu mai suntem sub Lege, ci sub har. În general, prin asta se înțelege că nu mai suntem responsabili în niciun fel să ne conformăm Legii Vechiului, pentru că, se susține, Legea Vechiului Testament era aplicabilă doar celor din sistemul teocratic din Israel, unde statul era guvernat de Dumnezeu, prin preoți. Se presupune că toate acestea sunt anulate când Hristos a anunțat începutul noului legământ și înființarea bisericii creștine. La urma urmei, Ioan spune în Evanghelia lui că „Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit

prin Isus Hristos” (Ioan 1:17).

Există mulți oameni care cred că Noul Testament își are propriul set de porunci și că noi, creștinii, suntem obligați să ascultăm de poruncile lui Isus Hristos și de legea pe care El i-o dă poporului Lui. Dar unde mai este locul Legii Vechiului Testament în termenii vieții noastre creștine de azi?

Scriptura însăși ne arată că anumite elemente ale Legii Vechiului Testament au fost abrogate. Un exemplu este legea ceremonială din Vechiul Testament, care consta din ritualuri și rânduieli ce trebuiau făcute de Israel în închinarea lor la Dumnezeu. Aducerea jertfelor nu era doar o sugestie pe care Dumnezeu i-o dăduse Israelului. Prin porunca Lui, evreii erau obligați să celebreze Ziua Ispășirii, să pregătească arderi de tot și să rămână credincioși ceremoniilor. Aceste ritualuri, ne învață Noul Testament, erau umbre sau simboluri ale jertfei finale ce avea să fie adusă odată pentru totdeauna prin moartea lui Isus.

În fapt, vedem lupta dată în Noul Testament cu cei care încercau să influențeze biserica să continue aceste ceremonii. Acei iudaizatori insistau că ritualurile Vechiului Testament trebuiau continuate și adoptate în biserica Noului Testament. Acea gândire a fost puternic

contestată și împotriva ei s-au ridicat ferm apostolul Pavel, în Epistola lui către Galateni, și autorul Epistolei către Evrei. Rațiunea era aceasta: odată ce Hristos a adus jertfa perfectă odată pentru totdeauna, întoarcerea la simboluri și umbre avea să anuleze plinătatea luminii și împlinirea totală ce a venit prin acea jertfă perfectă. De aceea, biserica a arătat clar că noi nu trebuie să continuăm aceste practici ceremoniale, de cult, din Vechiul Testament.

De asemenea, vedem că un segment al Legii Vechiului consta din legi de dietă. În aceste legi, Dumnezeu a prescris ce anume mâncăruri erau permise evreilor, ci care animale erau considerate necurate. De exemplu, nu li se permitea să mănânce carne de porc. Dar în Noul Testament, când biserica a cuprins și credincioșii dintre Neamuri, care aveau altă dietă, chestiunea poruncilor alimentare a devenit importantă. Așa cum vedem în Faptele Apostolilor 15, Conciliul de la Ierusalim a clarificat acest lucru. Dumnezeu i-a dat lui Petru o vedenie prin care Hristos i-a spus să nu declare necurate lucrurile pe care El le-a făcut curate. Drept rezultat, lista lucrurilor interzise a fost substanțial redusă de acest Conciliu de la Ierusalim. Restricțiile de dietă stabilite în Vechiul Testament au fost eliminate în economia Noului Testament. De aceea, Scriptura ne arată

clar că există două căi prin care legile Vechiului Testament nu mai sunt deloc aplicabile vieților creștinilor de azi.

Istoric vorbind, biserica a căutat să răspundă la întrebarea dacă legile Vechiului Testament mai sunt obligatorii azi făcând o deosebire între diferitele tipuri de legi din acesta. Potrivit acestei gândiri, Legea a fost împărțită în trei categorii de legi: legile legate de dietă, legile ceremoniale și legile morale. Chiar dacă o astfel de împărțire ni se poate părea utilă, trebuie să reținem că, pentru evreii din perioada Vechiului Testament, toată Legea era morală. De exemplu, a fost o chestiune de natură morală pentru Daniel, Șadrac, Meșac și Abed-nego dacă să asculte de legile de dietă ale lui Dumnezeu în perioada cât s-au aflat în exil. Era o chestiune morală pentru Israel asculta de legea ceremonială. Totuși, scopul deosebirii pe care noi o facem între acestea trei este acela de a comunica faptul că există încă un miez al Legii Vechiului Testament care pare să continue să fie aplicabil în viața bisericii din Noul Testament.

Unul dintre cele mai importante pasaje pe această temă apare în Predica de pe Munte, unde Isus spune: „Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Prorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc” (Matei 5:17). Tot

așa, când vorbește în termeni glorioși despre felul cum am fost răscumpărați de sub blestemul Legii și că nu mai suntem sub Lege, apostolul Pavel este atent și ne avertizează să nu tragem repede concluzia pe care o trag antinomienii – anume că Legea a fost complet eliminată din viața creștinului.

În Romani 7, Pavel spune: „Așa că Legea, negreșit, este sfântă, și porunca este sfântă, dreaptă și bună” (v. 12). Această atitudine caracterizează întreaga linie a învățaturii Noului Testament pe tema Legii. De exemplu, în Epistola lui Iacov, el vorbește despre legea regală a ascultării în învățăturile lui Isus însuși. În această epistolă, unde multe dintre legile din Vechiul Testament sunt reiterate în beneficiul bisericii creștine, vedem că elementul de esență al legii morale din Vechiul Testament încă joacă un rol foarte important în comunitatea Noului Testament. Dar și aici, întrebarea este: Care este mai precis acel rol?

În timp ce vom analiza aceste întrebări legate de Lege, trebuie să ținem minte că problema fundamentală din întreaga creație este problema răului. Problema fundamentală din viețile noastre este problema păcatului, iar păcatul și răul sunt definite în lumina Legii. Căderea lui Adam și Eva a constituit o nelegiuire

împotriva Legii lui Dumnezeu. Răutatea absolută din Scriptură este asociată cu nelegiuirea (1 Ioan 3:4). Iar manifestarea supremă a răului întrupat este omul nelegiurii (2 Tes. 2:8-10). Așadar, când tratăm întrebări legate de Legea lui Dumnezeu, nu ne ocupăm de chestiuni periferice sau tangențiale, ci de lucruri care merg în centrul vieților noastre ca ființe umane chemate să trăim *coram Deo* – înaintea feței lui Dumnezeu.

Capitolul 3

LEGEA CA OGLINDĂ

În Evul Mediu a existat o dezbateră intensă pe tema relației lui Dumnezeu cu Legea. Este Dumnezeu în afara Legii, sau există vreo lege mai presus de Dumnezeu, față de care El este dator cu ascultare sau dedicare? Această controversă a fost cunoscută sub numele de *ex lex - ex* având sensul de „în afara” sau „separat de”, iar *lex* având sensul de „lege”. Teologii au respins categoric ideea că Dumnezeu funcționează *sublego* – sub lege. Dacă Dumnezeu ar fi supus vreunei legi din afara Sa, atunci acea lege ar fi superioară Lui, iar Dumnezeu n-ar mai fi Dumnezeu, ci legea ar fi. De aceea, nu există nicio lege în afara lui Dumnezeu care să Îi impună obligații.

Dar dacă așa stau lucrurile, este Dumnezeu lipsit de lege? Poate face El orice vrea? Dacă El nu este *sublego*, atunci trebuie să fie *ex lex* - în afara tuturor legi și în stare să acționeze într-o manieră arbitrară sau capricioasă, fără vreun sens al ordinii? Teologii din Evul Mediu au respins și această idee. În schimb, ei au venit cu alternativa a treia, anume că Dumnezeu este lege

pentru Sine. Această gândire diferă de cea că ar fi *ex lex* prin faptul că purtarea lui Dumnezeu nu este niciodată în afara legii. Acțiunile lui Dumnezeu sunt întotdeauna în conformitate cu legea propriei naturi și a propriului caracter, care este inerent neprihănit și veșnic sfânt. Toate acțiunile Lui survin din ceea ce este El.

Acest lucru este important pentru că, atunci când suntem chemați să ascultăm de Legea lui Dumnezeu, asta înseamnă că suntem chemați să ascultăm de *El*. Noi nu încercăm doar să ne conformăm unui set abstract de principii sau unei liste seci de reguli; noi încercăm să trăim în relație cu Dumnezeul nostru. Încercăm să Îi fim plăcuți. Încercăm să facem ce vrea El să facem. Parte din natura lui Dumnezeu este că El are în Sine autoritatea supremă și absolută, prin care El le poate porunci fapturilor create de El. Dar această autoritate nu este exercitată arbitrar. Ea reflectă caracterul Lui veșnic și sfânt. Dumnezeu poate porunci doar ceea ce reflectă natura Sa și, deoarece El este cu totul sfânt, El poate porunci doar ce este bun. Iar binele este definit de natura Lui; El nu este legat de un standard al binelui din afara Sa.

Legea de care noi suntem chemați să ascultăm este o lege care vine de la El. Este legea *Lui*. Este o lege care

definește o relație – relația dintre Creator și creatură, dintre Suveran și vasal, dintre Împărat și supușii Lui. Și nu doar că așa este Legea Lui în sensul că vine de la El, ci cel mai important este că ea este o lege care vine din și reflectă caracterul Lui. Ea revelează și ilustrează neprihănirea Lui și, de aceea, ne face cunoscut ce este neprihănirea. Observați ordinea. Nu putem avea idee ce este neprihănirea, și apoi să vedem că Dumnezeu se conformează ei, ci mai întâi vedem un Dumnezeu în caracterul Lui perfect, care este standardul neprihănirii, și toată neprihănirea este revelarea a cine este El.

Ori de câte ori avem de-a face cu o chestiune etică în societate, oamenii dezbat opiniile pro și contra. Se pare că nu există nicio formă de purtare a omului pe care cineva să nu se ridice să o apere. Avem argumente diverse și explicații pentru a apăra tot felul de acțiuni de neascultare, neevlavie și răutate, și susținem constant că știm ce este bine și ce este rău. Creștinismul și iudaismul susțin că există un standard absolut. Binele și răul nu sunt o chestiune relativă, ci standardul suprem este caracterul lui Dumnezeu, iar acest caracter este manifestat în Legea Lui.

Catehismul Scurt de la Westminster definește păcatul ca „orice absență a conformării față de, sau orice

încălcare a Legii lui Dumnezeu” (întrebarea 14). Cuvântul „absență” de aici se referă la ceva ce lipsește. Uneori, această definiție dublă a păcatului este simplificată reducând-o la două categorii de păcate: păcatele de comitere și cele de omitere. Un păcat de comitere are loc când facem ceva care încalcă Legea lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu spune, „să nu...”, iar noi facem acel lucru, am încălcat porunca și Legea Lui. Un păcat de omitere are loc atunci când Dumnezeu spune, „să faci...”, iar noi nu facem ceea ce El ne cere.

În cazul ambelor categorii de păcate, avem de-a face cu o absență a conformării față de un standard. Eșuăm să trăim la înălțimea lui. Noul Testament spune: „Căci toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu” (Rom. 3:23). Noi toți suntem lipsiți sau ratăm ținta pe care ni se cere să o atingem. Noi ratăm acea cerință când încălcăm Legea lui Dumnezeu sau când ratăm să o împlinim perfect.

Ce s-ar fi întâmplat dacă n-am fi avut deloc legi? Catehismul definește păcatul în termenii unei relații față de lege. Dar cum ar fi fost dacă n-ar fi existat legi? Ar însemna că n-am fi vinovați de păcat dacă n-ar exista legi pe care să le încălcăm? Apostolul Pavel spune că, „păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege” (Rom.

7:7). Cu toate acestea, în alt loc din Romani, Pavel pune întrebarea dacă Legea a existat înainte de Moise. Care este răspunsul lui? Da, a existat o lege în vigoare. El spune că, „moartea a domnit, de la Adam până la Moise” (Rom 5:14), și că n-ar mai fi existat moartea dacă n-ar fi existat păcat. El susține că, în plus față de a fi gravată pe table de piatră la Sinai, Legea lui Dumnezeu este revelată în natură și scrisă în inimile tuturor oamenilor (chiar și ale păgânilor), astfel că oricine are o cunoaștere anume a Legii lui Dumnezeu, o conștientizare a binelui și răului. Pavel spune în Romani 7:7 că cunoașterea și încălcarea Legii scrise a lui Dumnezeu îl face pe acel om mai culpabil de păcat, pentru că asta presupune încălcarea unei revelații suplimentare, speciale pe care Domnul a dat-o spre clarificarea standardelor Sale. El nu vrea să spună că oamenii care nu au Scriptura n-au nicio lege sau că, până ce Dumnezeu i-a dat Legea lui Moise, nu exista nicio cunoaștere a standardelor lui Dumnezeu.

De aceea, când oamenii vin și spun dacă adulterul, furtul și crima sunt greșite după părerea lor, ei știu în inimile lor că astfel de lucruri sunt rele. Ei doar vor să își liniștească conștiințele ca să poată trăi după plăcerile lor. Așa cum vedem scris în Romani, „măcar că știu hotărârea lui Dumnezeu, că cei ce fac asemenea lucruri sunt

vrednici de moarte, totuși, ei nu numai că le fac, dar îi și găesc de buni pe cei ce le fac” (1:32). Acest lucru nu face decât să accentueze păcătoșenia păcatului.

Ideea de păcătoșenie a păcatului a fost tratată în perioada Reformei, când reformatorii au analizat utilitatea Legii Vechiului Testament pentru creștinii din Noul Testament. Una dintre cele mai utile contribuții în această privință a fost cea a lui Jean Calvin. În cartea Lui, *Institutes of the Christian Religion*, Calvin a oferit o explicație a ceea ce el a denumit „utilizarea triplă a Legii”. Cu alte cuvinte, Calvin a spus că Legea Vechiului Testament îi este utilă creștinului din Noul Testament în trei feluri distincte. În primul rând, Legea funcționează ca o oglindă; în al doilea rând, ea funcționează ca un mijloc de înfrânare; și în al treilea rând, lucru pe care Calvin l-a considerat cel mai important, Legea funcționează ca un revelator.

Prima folosire a Legii este cea de oglindă. O oglindă ne permite să ne vedem așa cum ne văd alții. Ea ne arată cum suntem. Uneori, ea ne permite să vedem că arătăm bine, dar alteori imaginea din oglindă arată groaznic – când ne scoate la iveală defectele.

Calvin a observat că noi putem folosi o oglindă ca să ne spună unde se află murdăria pe fețele noastre, dar

cum putem spune dacă avem pete pe sufletele noastre? Nu există nicio oglindă suficient de luminoasă ca să pătrundă în miezul caracterului nostru. Dacă vrem să vedem o reflectare precisă a caracterului nostru moral, avem nevoie de o oglindă mult mai puternică decât cele în care obișnuim noi să privim, iar acea oglindă este Legea lui Dumnezeu. Altfel, putem foarte ușor să ne amăgim pe noi înșine crezând că suntem oameni neprihăniți. Ne comparăm cu alții, ne uităm la legi omenești și ne dăm o notă mare. Dar odată ce privim în oglinda perfectă, odată ce analizăm Legea lui Dumnezeu, suntem devastați, pentru că vedem întunecimea păcatului nostru săvârșit împotriva standardului neprihănirii perfecte. Vedem păcătoșenia păcatului nostru.

Noi nu ne bucurăm întotdeauna când privim în oglinzi. Adesea nu ne place ce vedem în înfățișarea fizică. Poate că acesta este un motiv pentru care evităm Legea lui Dumnezeu: nu vrem să privim în acea oglindă. Dar trebuie să privim în ea, pentru că ceea ce vedem acolo ne avertizează de nevoia noastră disperată și ne îndreaptă către Evanghelie. Oglinda Legii lui Dumnezeu este vestea rea, dar dacă nu ne privim în ea, nu vom înțelege niciodată bunătatea veștii bune.

Capitolul 4

LEGEA CA PIEDICĂ

Majoritatea dintre noi au auzit de ideea că nu poți legifera moralitatea. Dar aceasta este de fapt o afirmație lipsită de sens. Dacă prin asta vrem să spunem că guvernul n-ar trebui să se implice în adoptarea de legi care să schimbe, să înfrâneze sau să restricționeze comportamentul sau moralitatea umană, n-ar mai rămâne nimic de făcut pentru cei din Congres decât să dea nume clădirilor guvernamentale.

Gândiți-vă la asta. Oare sugerăm noi că n-ar trebui să existe legi împotriva crimei? Sau că furtul nu este o chestiune morală? Ce să facă guvernul dacă nu să legifereze moralitatea (sau cel puțin conceptul lui despre moralitate)? În fapt, scopul elementar al legislației este să adopte reguli cu o puternică încărcătură morală. De exemplu, felul în care conducem mașinile pe străzile publice este o chestiune morală, pentru că îi poate răni pe alții. Legea pune limitări dorințelor noastre; altfel, am putea să fim un pericol pentru siguranța vieților celor din jurul nostru. Legea îndepărtează ceva din libertatea noastră și stabilește o limită de viteză ca să ne protejeze

pe noi și pe alții de răni grave sau chiar de moarte. Când tratăm superficial aceste legi, devenim culpabili de amendă sau închisoare. În felul acesta, și în multe altele, devine clar că treaba guvernului este să legifereze moralitatea.

Poate că această idee a ajuns în vogă la început pentru noi știm că adoptarea unei legi care interzice un anumit comportament nu este o garanție că acel comportament va dispărea. De exemplu, în Statele Unite este ilegal să folosești sau să vinzi anumite droguri, dar noi știm că acele legi nu au oprit vânzările și utilizarea ilegală a drogurilor. Totuși, prezența reglementărilor care legiferează moralitatea aduce cu ea o înfrânare a răului, cel puțin într-o anumită măsură. Fără legi care să înfrâneze anumite comportamente, răul ar fi mult mai răspândit.

Majoritatea dintre noi ne putem gândi la filme sau emisiuni de televiziune care ilustrează viața din perioada de început a Americii, înainte de adoptarea legilor și de stabilirea ordinii. Acea societate anarhică și haotică era denumită „Vestul Sălbatic”. Pe atunci, America era un loc periculos în care să trăiești, înainte de adoptarea legilor. De aceea, chiar și în istoria Americii, vedem că legea are scopul înfrânării răului.

Noul Testament vorbește despre guvernele pământești ca împlinind exact această funcție. Dumnezeu le dă guvernelor omenești puterea sabiei ca să înfrâneze răul, căci dacă răul ar fi neînfrânat, societatea ar fi imposibilă iar civilizația ar deveni barbară.

Legea lui Dumnezeu servește ca piedică, dar, evident, ea nu face acest lucru într-un sens absolut. Oamenii pot ignora Legea lui Dumnezeu în același fel în care ignoră guvernele pământești. Calvin a spus următoarele lucruri despre funcția legii de înfrânare a răului:

A doua funcție a Legii este aceasta: cel puțin prin frica pedepsei, să îi împiedice pe anumiți oameni neatinși de vreo preocupare pentru ce este bine și drept, dacă nu sunt constrânși de auzirea avertismentelor înfricoșătoare din Lege. Dar ei nu sunt înfrânată, ci pentru că, fiind înfrânată, ca să zicem așa, își țin mâinile departe de anumite acțiuni exterioare, păstrând în interiorul lor depravarea în care, în alte condiții, s-ar deda fără limite. În consecință, ei nu sunt nici mai buni și nici mai neprihăniți înaintea lui Dumnezeu (*Institutes of the Christian Religion*, 2.7.10).

Acesta este un aspect important. Dacă singurul motiv pentru care ascultăm de Lege este frica de pedeapsă sau de consecințe, nu pentru că inimile noastre

sunt înclinate să Îi fie plăcute lui Dumnezeu, nu suntem mai buni înaintea lui Dumnezeu decât cel care încalcă fără vreo remușcare standardele și Legea Lui.

Beneficiul acestei înfrânări este parte din ceea ce noi denumim în teologie *harul comun al lui Dumnezeu*. Winston Churchill spunea că, cu toate slăbiciunile ei, democrația rămâne cea mai bună formă de guvernare. El chiar a mers până acolo încât să spună că tirania este mai bună decât anarhia. Cea mai rea formă de guvernare este să nu ai deloc guvern, caz în care nu mai există înfrânări, iar harul comun al lui Dumnezeu este întunecat.

Harul comun nu include harul special sau salvific al lui Dumnezeu, prin care oamenii sunt aduși într-o relație mântuitoare cu Hristos. Harul comun se referă la binele comun pe care Dumnezeu îl dă în interesul popoului Lui. El constă în razele soarelui și ploaia care cade atât peste cei buni cât și peste cei răi – acele beneficii generale, universale, pe care le primim din mâna lui Dumnezeu. Unul dintre beneficiile harului comun este cel al legii Lui, care face posibil ca oamenii păcătoși să trăiască împreună fără a se distruge complet unii pe alții. Acesta este unul dintre beneficiile rolului legii de piedică.

Ironic este că, așa cum observă apostolul Pavel în

Noul Testament, chiar dacă Legea ne înfrânează de la păcat, din cauza răutății inimilor noastre, ea are uneori efectul contrar. Se întâmplă uneori că, atunci când cunoaștem Legea, acest lucru ne inflamează să păcătuim. Auzim uneori oamenii spunând că „regulile sunt făcute să fie încălcate”. Am văzut copii lipsiți de orice dorință de a face anumite lucruri atâta timp cât acele lucruri nu sunt declarate interzise. Dintr-o dată, vor să facă exact acele lucruri. Există ceva inerent în natura noastră depravată că ne place să încălcăm legile doar pentru plăcere sau amuzament.

În ce privește aceste prime utilizări ale legii – ca oglindă și ca piedică - Calvin a spus că ambele împlinesc metafora folosită în Scriptură despre Lege ca dascăl care ne conduce la Hristos (Gal. 3:24). Când vedem limbajul din Noul Testament folosit în această privință, putem să fim ușor amăgiți, pentru că sistemul educațional din zilele noastre funcționează într-un fel foarte diferit de cel din lumea antică. Noi suntem obișnuiți cu conceptul unui singur învățător în sala de clasă, doar că, în sistemul educațional antic, existau doi adulți care predau în clasă. Există un învățător și un pedagog sau dascăl. Funcția dascălului nu era cea de a da informații, ci de a administra disciplina. El era responsabil să îi disciplineze pe elevii rătăcitori și să îi facă să îi

acorde atenție învățătorului. Acest lucru se află în inima analogiei biblice.

Dumnezeu ne vorbește prin Evanghelie despre iertarea fără a păcatelor, dar, asemenea elevilor rătăcitori, noi nu luăm aminte. Dacă am avea cea mai neînsemnată înțelegere a caracterului lui Dumnezeu și a caracterului nostru, ne-am da seama cât de disperată este nevoia noastră de un Mântuitor. Dar noi nu credem că avem nevoie de un Răscumpărător. Noi credem că ne descurcăm bine de unii singuri. Credem că Dumnezeu ne dă note pe o curbă anume, că faptele noastre sunt adecvate și că neprihănirea noastră este suficient de mare ca să satisfacă cerințele unui Dumnezeu sfânt. Este ca și cum am adormi în timp ce Evanghelia este predicată, până ce dascălul ne trezește și ne vedem pericolul, cerându-ne să îi acordăm atenție învățătorului. Dascălul nu doar dă din cap în direcția noastră. În acest caz al legii, dascălul ne conduce la Hristos. Cu cât privim mai mult în oglindă, cu cât ne uităm mai mult la aspectul restrictiv al legii, cu atât înțelegem mai mult nevoia noastră disperată după Evanghelie.

Atitudinea superficială pe care o avem față de Evanghelie în zilele noastre, ca și disponibilitatea noastră de a o compromite, de a o negocia sau de a o ignora,

este legată inseparabil de necunoașterea legii lui Dumnezeu. În clasa noastră nu mai este niciun dascăl.

Capitolul 5

ROLUL REVELATOR AL LEGII

Dintre cele trei utilizări ale Legii identificate de Calvin, probabil că a treia este cea mai importantă, anume utilizarea revelatoare a Legii. Desigur, prima utilizare a Legii, ca oglindă, implică și ea un rol revelator, prin aceea că ne descoperă caracterul neprihănit al lui Dumnezeu. Totuși, această a treia folosință face referire la o altă dimensiune care ne este dată prin Legea lui Dumnezeu.

Psalmistul spunea că Legea lui Dumnezeu este o candelă pentru picioarele lui și o lumină pe calea sa, sensul fiind că ea aruncă lumină asupra felului cum putem trăi o viață plăcută Lui (Ps. 119:105). Creștinii se luptă adesea cu întrebarea a ce dorește Dumnezeu de la noi, a felului cum El vrea să Îl slujim. Noi suntem bombardați constant de norme și standarde creștine subculturale ce au uneori puțin sau nimic în comun cu voia lui Dumnezeu. Ca indivizi, noi toți avem propriile reguli ce definesc experiența creștină. Dar esența pentru

creștin nu este, Ce vrea biserica mea să fac? sau, Ce vrea grupul meu de părtășie să fac?, ci, Ce îmi cere Dumnezeu? Ce sunt chemat să fac ca să fiu plăcut lui Dumnezeu?

În noul legământ, cei ce sunt în Hristos au fost răscumpărat de sub blestemul Legii. Noi știm că nu putem fi răscumpărați numărând faptele noastre bune sau cântărind ascultarea noastră. Dar noi mai știm și că am fost răscumpărați ca să fim neprihăniți, iar scopul vieții creștine este neprihănirea. Cum ar trebui să arate neprihănirea? Trebuie să căutăm cea mai clară și la strălucitoare revelație a neprihănirii, iar aceasta se găsește în Legea lui Dumnezeu.

Psalmistul spunea: „Cât de mult iubesc Legea Ta!” (Ps. 119:97). El iubea Legea lui Dumnezeu pentru că Îl iubea pe Domnul și voia să învețe cum să Îi fie plăcut. Dacă un creștin de azi spune, „Nu îmi pasă de Legea Vechiului Testament”, este ca și cum ar spune, „Nu mă interesează să Îi fiu plăcut lui Dumnezeu”. Este posibil ca un om să fie cu adevărat în Hristos, și totuși să nu aibă nicio preocupare de a face ceea ce este plăcut înaintea lui Dumnezeu?

Isus a arătat clar care este sensul permanent al Legii în termenii de a-I fi plăcuți lui Dumnezeu, spunând:

„Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele” (Ioan 14:15). La finalul explicațiilor pe care El le-a dat Celor 10 Porunci și sensului mai profund al Legii lui Dumnezeu în Predica de pe Munte, Isus a încheiat cu un avertisment înfricoșător: „Nu oricine-Mi zice: ‚Doamne, Doamne!’ va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri. Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: ‚Doamne, Doamne! N-am prorocit noi în Numele Tău? N-am scos noi draci în Numele Tău? Și n-am făcut noi multe minuni în Numele Tău?’ Atunci le voi spune curat: ‚Niciodată nu v-am cunoscut; depărtați-vă de la Mine, voi toți care lucrați fărădelege” (Matei 7:21-23).

Oamenii despre care Isus vorbea pretind o relație apropiată cu Hristos, dar Isus răspunde spunând că El nu îi cunoaște, apoi spune despre ei că „lucrează neleguirea”. Acesta este un comentariu înfricoșător asupra oricărei forme de antinomianism. Pentru Isus, ascultarea de Dumnezeu era viața Lui. Ea era hrana și băutura Lui. Zelul pentru casa Tatălui Său Îl mistuia. Așadar, de ce ar găsi El plăcere în cei care disprețuiesc lucrurile pe care El le iubește?

Noul Testament ne cheamă să creștem la maturitate în Hristos, să ne conformăm chipului lui Hristos

și să căutăm să avem gândul lui Hristos. A avea gândul lui Hristos înseamnă că gândim ca Hristos așa încât să acționăm ca Hristos. Noul Testament ne cheamă la *imitatio Christi* – imitarea lui Hristos – iar apostolul Pavel prezintă ideea că noi suntem chemați să Îl imităm pe Hristos în felul în care Hristos L-a imitat pe Tatăl. Cum a făcut Isus acest lucru? Prin ascultarea Lui perfectă. Noi, credincioșii, suntem chemați să imităm zelul lui Isus de a-I fi plăcut Tatălui. Și nu există loc mai bun unde să învățăm ce Îi place lui Dumnezeu și ce vrea El ca poporul Său să facă decât să privim la Legea Lui.

Decalogul, sau Cele 10 Porunci, este ca Magna Carta a Legii Vechiului Testament. În ce privește formele Legii, există două tipuri elementare: apodictică și cazuistică. Legea cazuistică este o lege construită pe situații sau circumstanțe anume. Ea rezultă din precedente, unde incidente anterioare asemănătoare și deciziile luate în cadrul lor sunt folosite pentru a defini cazul de față. În Vechiul Testament, legile de acest fel erau scrise în mod obișnuit într-un stil de genul „dacă... atunci...”: de exemplu, dacă o vită calcă în picioare lanul de grâu al aproapelui, proprietarul vitei trebuie să îi plătească anumite daune celui păgubit. Legea cazuisticii clarifică implicațiile legii apodictice.

Legea apodictică este legea fundamentală ce guvernează poporul. Ea este comunicată ca porunci sau interdicții personale, și ea comportă forța absolutului moral. Legea apodictică din Israelul din Vechiul Testament se găsește în Cele 10 Porunci. Ele constituiau preceptele fundamentale care guvernau Israelul. Ele erau constituția poporului.

În plus față de caracterul lor apodictic, forma Celor 10 Porunci este și *eliptică*, adică ele conțin ceva care conține și implicații, în plus față de ce se spune în ea. Conținutul neafirmat este prezumat și poate fi inserat acolo cu toată legitimitatea. Principalul caracter eliptic al Legii lui Dumnezeu – pe care îl putem vedea observând felul cum Isus a explicat Cele 10 Porunci în Predica de pe Munte – este că, atunci când Legea lui Dumnezeu interzice un lucru, ea poruncește sau cere în același timp contrariul interdicției. Tot așa, când ea poruncește ceva, în același timp interzice contrariul a ceea ce este poruncit.

De exemplu, când prima poruncă spune: „Să nu ai alți dumnezei afară de Mine” (Exod 20:3), ea este afirmată în notă negativă – „să nu...” Nu ni se permite să avem alți dumnezei în afara Dumnezeului cel adevărat. Porunca ne cere tacit să Îi dăm toată devoțiunea

noastră doar și consecvent lui Dumnezeu și doar Lui.

Acest lucru devine un pic mai complex și mai subtil când Legea afirmă lucruri precum, „Să nu ucizi” (Exod 20:13). Ce ne cere această poruncă? Isus a explicat în Predica de pe Munte că aceasta nu implică pur și simplu că ni s-ar permite să ucidem. Nu, ci cuprinde tot ce poate exista între „Nu ucide” și „Ocrotește viața”. El a clarificat implicațiile mai largi spunând că interzicerea crimei înseamnă și că nu trebuie să ne mâniem pe nimeni fără să avem un motiv întemeiat. Nu trebuie să îi urâm pe alții. Dar de partea pozitivă, ea include și o poruncă tacită de a ne strădui să facem totul spre binele și ocrotirea vieții omului. Aici nu avem de-a face doar cu o negare a crimei, ci este și o afirmație care ne îndeamnă la protecția vieții.

Așa cum am văzut, Legea lui Dumnezeu din Cele 10 Porunci ne este dată în forma structurii literare apodictice. Ea ne este dată în forma unei obligații personale absolute – „să faci...” și „să nu faci...” Ea ne este dată și într-o formă eliptică. Este important să înțelegem aceste componente acum, înainte de a ne îndrepta către fiecare dintre porunci.

Capitolul 6

FĂRĂ ALȚI DUMNEZEI

După ce am văzut că Legea Vechiului Testament este încă relevantă pentru creștinii din Noul Testament, putem începe să ne uităm în detaliu la Cele 10 Porunci, studiindu-le sensul și analizând felul cum ele se aplică în viețile noastre.

În Exod 20 citim următoarele: „Atunci Dumnezeu a rostit toate aceste cuvinte, și a zis: ‚Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău, care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei. Să nu ai alți dumnezei afară de Mine” (v. 1-3). Afirmațiile cu care încep acest verset includ preambulul și prologul Legii, prin care Dumnezeu Se identifică drept Legiuitor: „Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău, care te-a scos din țara Egiptului”. Tradițional vorbind, partea finală a versetului este considerată prima poruncă: „Să nu ai alți dumnezei afară de Mine”.

Unii teologi spun că această poruncă afirmă că evreii ar fi recunoscut și alte zeități, dar că aveau o loialitate și devoțiune supremă față de Iehova. Popoarele din jurul lor operau în felul acesta – aveau mai mulți

zei, și fiecare națiune era considerată ca având propriul zeu tribal către care era loială. Iehova, spun acești teologi, era pur și simplu Dumnezeu tribal al evreilor.

Cu toate acestea, creștinismul biblic clasic respinge această gândire și ne învață că ideea de monoteism – credința într-un singur Dumnezeu adevărat – se găsește chiar la începutul Celor 10 Porunci. Aici vedem un Dumnezeu care nu este doar Domn peste un anumit popor sau o națiune anume, ci un Dumnezeu care este Creatorul cerului, a pământului și a tot ce se găsește în ele.

Porunca nu interzice doar politeismul sau idolatria; ea interzice chiar recunoașterea altor zeități, chiar dacă Domnul Dumnezeu ar căpăta locul dintâi. „Afară” nu are sensul rangului, ci că nu trebuie să avem niciun dumnezeu înaintea feței sau a prezenței lui Dumnezeu. Când ne gândim că prezența lui Dumnezeu este universală și că El este omniprezent, înțelegem că nu există vreun loc unde am putea să mergem și unde să ni se permită să ne închinăm la alte zeități. Prima poruncă spune că Dumnezeu nu va permite ca gloria și Numele Lui să fie împărțite cu orice din lumea creată. Dumnezeu și doar Dumnezeu trebuie să fie Domnul popoarelor, și doar El trebuie să primească închinarea.

În lucrarea sa, *Institutes of the Christian Religion*, Jean Calvin vorbea despre patru elemente ale acestei interdicții de a avea zei în prezența Dumnezeului cel adevărat. Principiul elementar din prima poruncă este că nimic din ce Îi aparține lui Dumnezeu nu trebuie atribuit vreunui alt lucru, iar cele patru elemente care Îi aparțin doar lui Dumnezeu, așa cum le-a identificat Calvin, sunt adorarea, încrederea, invocarea și mulțumirea.

Întreaga Scriptură subliniază nevoia de a veni înaintea lui Dumnezeu într-un spirit de reverență, laudă, cinste și, mai presus de orice, închinare. Este datoria fiecărui om să se închine Dumnezeului care este, iar închinarea înseamnă să Îi atribuim cinstea și gloria cvenite Numelui Său. A atribui acea cinste și glorie oricărui alt lucru este idolatrie.

Dacă ne uităm la Vechiul Testament, vedem că principala problemă din religia evreilor era flirtul lor constant cu idolii. Totuși, evreii nu erau singurii oameni care umblau după idoli. În primul capitol din Romani, apostolul Pavel ne învață că păcatul fundamental, primordial – nu doar din Israel, ci din întreaga omenire – este păcatul idolatriei, prin care gloria care Îi aparține exclusiv lui Dumnezeu este dată în schimbul unei minciuni, iar oamenii se închină și slujesc creaturii

în locul Creatorului. Închinarea la creaturi stă la temelia idolatriei. Trebuie să fim atenți totuși la această definiție, căci avem o tendință de a ne gândi la idolatrie doar în termenii primitivi ai plecăciunii înaintea unui idol, cum ar fi vițelul de aur sau un stâlp totemic.

În realitate, idolatria are loc când vreunul dintre atributele lui Dumnezeu este dezbrăcat de gloria Lui, și Îl înlocuim pe Dumnezeul biblic cu un zeu pe care l-am creat după chipul sau în imaginația noastră.

De exemplu, Biblia ne arată că Dumnezeu este cu totul sfânt. El este un Dumnezeu al neprihănirii, dreptății, îndurării, mâniei și dragostei pure. Dacă începem să ne jucăm cu aceste atribute și să ne modelăm un dumnezeu dezbrăcat de suveranitatea, sfințenia, omnipotența sau imutabilitatea Lui, ceea ce facem în esență este să schimbăm gloria și adevărul lui Dumnezeu pe o minciună. Eșuăm să-L cinstim pe Dumnezeu ca Dumnezeu, și tocmai aceasta este acuzația lui Pavel din Romani 1. Mânia lui Dumnezeu este descoperită împotriva tuturor celor care fură din gloria adevărată a caracterului Lui și refuză să Îl adore ca Dumnezeul care este cu adevărat.

Într-o măsură mai mică sau mai mare, noi toți per-

mitem unor elemente de idolatrie să își facă loc în credința și religia noastră. Dacă nu ne plac anumite aspecte din cine este Dumnezeu și ștergem aceste atribute din felul cum Îi înțelegem caracterul, Dumnezeul la care ne închinăm nu este Dumnezeul cel adevărat. Nu putem alege pur și simplu la întâmplare care atribute ale lui Dumnezeu se întâmplă să ne placă, și să le refuzăm pe cele care nu ne plac, căci astfel ne construim un dumnezeu fals. Dumnezeul cel adevărat este Dumnezeul care ni Se revelează în Sfânta Scriptură.

În al doilea rând, Calvin a observat că nu doar că închinarea trebuie să se îndrepte doar către Dumnezeu, ci așa trebuie să fie și încrederea noastră. Ceea ce voia să spună Calvin nu este că nu putem avea încredere în oameni la nivel omenesc, ci că încrederea supremă de care ne alipim pentru mântuirea noastră trebuie să fie în Dumnezeu. Am putea fi ispitiți să ne încredem în multe lucruri care nu sunt Dumnezeu: noi înșine, biserica, prietenii noștri sau munca noastră. Dar încrederea noastră supremă trebuie să fie în Dumnezeu, căci doar El este vrednic de încredere în sens suprem.

Al treilea element despre care Calvin a spus că Îi aparține doar lui Dumnezeu este invocarea. Cuvântul *invocare* se referă la a chema. De la cine să cerem noi

mângâiere, ajutor și împlinire ca ființe omenești? Noi spunem că credem în Dumnezeu, că ne bazăm pe El și ne închinăm Lui, dar apelăm apoi la stele, la strămoșii noștri sau la alte lucruri ca să ne răscumpere? Încrederea noastră trebuie să se îndrepte suprem către Dumnezeu și către ajutorul pe care Îl primim de la El.

Al patrulea aspect al închinării care Îi aparține doar lui Dumnezeu, potrivit lui Calvin, este mulțumirea. În Romani 1, Pavel spune că, deși Dumnezeu S-a revelat prin creație, oamenii înăbușă acest adevăr în neglijare și cad în idolatrie. El convinge omenirea de două rele particulare: refuzul de a-L cinsti pe Dumnezeu ca Dumnezeu, și eșecul de a-I mulțumi lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, mai există un păcat care însoțește păcatul primar al rasei omenești decăzute: în plus față de refuzul de a-L adora pe Dumnezeu, de a-L cinsti și de a ne închina Lui, noi mai refuzăm și să Îi fim mulțumitori lui Dumnezeu.

O modalitate în care se manifestă această lipsă de recunoștință este când cârtim sau ne plângem de situația noastră în această lume. Noi hrănim uneori în inimile noastre ideea că Dumnezeu nu este corect, că merităm o soartă mai bună decât cea pe care o avem acum, și că problema ține în ultimă instanță de Dumnezeu.

Noi ne concentrăm pe problemele și necazurile noastre, și începem să credem că Dumnezeu n-a fost corect cu noi, în loc să înțelegem că orice dar bun și desăvârșit de care ne bucurăm în această viață vine de la El. Pentru fiecare lucru bun pe care îl primim din mâna Lui, ar trebui să ne grăbim să răspundem cu mulțumire, laudă și cinste. Dacă suntem nemulțumitori, încălcăm prima poruncă, pentru că nu Îl păstrăm pe Dumnezeu înaintea ochilor noștri, deși El este bogat în îndurare și bunătațe. Nu ne închinăm Lui cu lauda recunoștinței și a mulțumirii noastre.

Noi n-am fost creați doar pentru munca, sănătatea, fericirea, căsniciile sau relațiile noastre. Ele toate sunt parte din bogățiile vieții așa cum o cunoaștem, dar țelul suprem pentru care am fost creați este să-L glorificăm pe Dumnezeu. Iată de ce de la prima poruncă suntem chemați la acest țel. Dumnezeu este gelos pentru Numele Lui, iar noi am fost creați pentru gloria Lui.

Capitolul 7

FĂRĂ IDOLI

Am văzut în capitolul anterior că prima poruncă exclude toate formele de idolatrie. Dar ca să nu ne imaginăm că o interdicție a idolatriei este doar o implicație a primei porunci, a doua poruncă vorbește explicit și direct despre chestiunea idolatriei.

Porunca a doua afirmă:

Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor și să nu le slujești; căci Eu, Domnul, Dumnezeuul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii până la al treilea și la al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, și Mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele (Exod 20:4-6).

La prima vedere, această poruncă pare ca o interdicție universală față de orice fel de imagini. În fapt, unii au înțeles că porunca ar exprima faptul că Dumnezeu respinge arta. Dacă am interpreta porunca în

acest fel, am extinde chestiunea dincolo de restricțiile artei în închinarea la Dumnezeu și ne-am întreba dacă nu cumva arta în sine este ceva legitim. Porunca spune „nici vreo asemănare a lucrurilor” care sunt sus în ceruri sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul.

Când ne confruntăm cu acest tip de chestiune de interpretare, este important să recunoaștem că orice text din Scriptură trebuie înțeles în lumina întregului sfat al lui Dumnezeu. Dacă ne uităm la ceea ce ne învață restul Scripturii legat de această poruncă, vedem că ea nu poate fi o interdicție totală a artei, căci Dumnezeu S-ar contrazice pe sine. Când El a poruncit construirea cortului întâlnirii din Vechiul Testament, și mai târziu a templului din Ierusalim, Duhul Sfânt a rânduit, a instituit, a poruncit și a înzestrat oameni care să creeze piese valoroase de artă. De aceea, pe baza altor pasaje din Scriptură, putem nu doar să concluzionăm că această poruncă nu interzice orice formă de artă. De fapt, dacă ne gândim la locașul preasfânt (camera centrală a templului), vedem că acolo era așezat capacul îndurării la vârful chivotului legământului, care era considerat scaunul de domnie al lui Dumnezeu pe pământ, iar el era împodobit cu imagini de ființe angelice cu ari-

pile întinse asupra chivotului. Numai acest fapt ar trebui să ne facă să ne oprim din a alerga la concluzia că toată arta ar fi interzisă de Dumnezeu.

Totuși, ceea ce este clar implicat în această poruncă este o interdicție față de a crea imagini cu intenția de a fi replici ale lui Dumnezeu însuși. Un prim exemplu este vițelul de aur pe care evreii l-au convins pe Aaron să li-l facă (ironic, totul se petrecea chiar când Dumnezeu îi dădea poruncile lui Moise). În forme crase de idolatrie ca aceasta, oamenii încep să se închine și să venereze acele imagini în sine, nu pe Dumnezeul pe care ele pretind că Îl reprezintă.

Pentru a preveni această închinare la lucruri pământești, Dumnezeu îi interzice omului să facă chipuri ale Lui, deoarece prin natura Lui, El este invizibil. El este Duh și trebuie să I se aducă închinare în duh și în adevăr. Iar esența idolatriei, după cum am văzut în Romani 1, este schimbarea adevărului gloriei lui Dumnezeu pe o minciună prin slujirea și închinarea la lucruri create. Aceste creaturi nu includ doar cele din natură, ci și obiecte pe care le putem face cu mâinile noastre.

Până și o lectură superficială a scrierilor profeților Vechiului Testament revelează denunțarea extremă a acestei practici de către Dumnezeu. Popoarele păgâne

erau judecate ca și cum ar fi fost copiii lui Israel. În neascultarea lui, poporul lui Dumnezeu a folosit înălțimile ca locuri de închinare la imagini și statui considerate sacre. De exemplu, Isaia și Ieremia au ridiculizat practica idolatriei spunând, cu alte cuvinte: „Voi, oameni, vă faceți și vă modelați obiecte cu mâinile voastre, care sunt obiecte de lemn sau piatră care sunt surde și mute, și după cele modelați, începeți să vorbiți cu ele de parcă v-ar putea auzi, începeți să vă rugați la ele de parcă v-ar putea răspunde. Acest lucru este nebunie; vă purtați față de imagini într-o manieră care este potrivită doar în prezența lui Dumnezeu însuși” (v. Isaia 44:9-20; Jer. 10).

Calvin a spus că, prin natura lui, omul decăzut este *fabricum idolarum*, adică „o fabrică de idoli”. Noi nu sunte înclinați doar ocazional și nu ne implicăm doar accidental în facerea de idoli – ci suntem fabrici de idoli. Noi construim continuu rivali ai lui Dumnezeu, pe care am vrea să îi folosim pentru devoțiunile noastre.

Una dintre marile dispute din perioada Reformei din secolul al XVI-lea s-a concentrat pe folosirea și rolul imaginilor și a statuilor în închinare. În secolul al XVI-lea, imaginile, icoanele și idoli făceau parte din închinarea din Biserica Romano-Catolică. Bisericile erau pline de statui ale Mariei și ale sfinților, iar oamenii veneau în

biserică și spuneau rugăciuni înaintea acelor statui. Biserica Romano-Catolică a susținut că icoanele nu erau acolo ca să li se aducă închinare, căci ea înțelegea că Biblia interzice idolatria. Termenul *idolatrie* este o combinație a doi termeni din limba latină: *idolum* și *latría*. *Latría* are sensul de închinare, astfel că biserica a interzis închinarea la idoli.

Cu toate acestea, Roma a susținut că este acceptabil ca oamenii să se implice în *idola dulia*. *Dulia* are sensul de „sclavie” sau „slujire”. Biserica Romano-Catolică a făcut deosebire între ceea ce considera că sunt două acte diferite: *idola dulia* este potrivită, dar *idola latría* este interzisă. Altfel spus, oamenii pot aduce slujire la – adică să venereze – statui, dar nu să li se închine.

Cu toate acestea, reformatorii au protestat împotriva acestei gândiri, afirmând că este o deosebire fără diferență. Când oamenii se pleacă și venerază statui de piatră sau lemn, care este diferența dintre a face asta și a le aduce închinare?

În plus, Roma a pretins că Fecioara Maria ar trebui să primească nu doar *dulia*, ci *hyperdulia*. Mariei nu trebuie să i se aducă doar slujire, ci o formă extremă de slujire. Această gândire a fost cea față de care Reforma a protestat.

În răspuns față de idolatria Romei, unii dintre reformatori au mers până acolo încât au îndepărtat din bisericile lor toate statuile, toate vitraliile și aproape orice formă de artă. Motivația lor a fost să repună atenția închinării înapoi în caracterul adevărat al lui Dumnezeu. Ei au spus că, dacă greșeau în această chestiune, era mai bine să greșească în direcția de a avea mai puțină artă decât prea multă, pentru că înclinația firii este să confunde imaginea cu simbolistica ei. Unele biserici au mers până acolo încât au îndepărtat crucile din sanctuarele lor, ca nu cumva să riște ca oamenii să înceapă să se închine la un simbol în loc să înțeleagă semnificația aceluia simbol.

Pe de altă parte, Calvin a susținut că arta care ilustrează evenimente istorice reale este legitimă. Potrivit poruncii, biserica trebuie să se păzească de orice încercare de a-L reprezenta pe Dumnezeu în orice formă concretă. De exemplu, gândiți-vă la pictura creației realizată de Michelangelo pe bolta Capelei Sixtine. Majoritatea dintre noi suntem familiarizați cu acea frescă magnifică care ilustrează o mână dumnezeiască ce vine din Cer cu degetul arătător întins, atingând degetul lui Adam. Reformatorii ar fi considerat o astfel de operă de artă o încălcare a poruncii a doua, pentru că Îl ilustrează pe Dumnezeu în formă umană. Acea este o imagine a

Dumnezeului invizibil.

Esența poruncii a doua este aceeași ca în cazul primeia: noi suntem chemați să Îl cinstim pe Dumnezeu așa cum este El, să nu facem nimic care să Îl înlocuiască și care să ne dirijeze sau să ne abată atenția și închinarea de la El. Prin implicație, porunca a doua este o interdicție a superstiției. Idolatria și superstiția merg adeseori mână în mână, pentru că oamenii încep să le acorde puteri magice elementelor lumii create. Legea Vechiului Testament arată clar cât de important este pentru Dumnezeu ca poporul Lui să nu fie implicat în superstiții.

Există în orice epocă, în orice generație și în orice denominație religioasă un pericol peren și universal ca să ajungem la o credință îmbibată de elemente superstițioase. Această problemă a amestecării religiei cu superstiția a fost prezentă de la căderea omului în păcat, și nicio religie din lume nu este eliberată complet de superstiții. După cum omul are o înclinație către idolatrie, el are și o fascinație anume față de magie.

Ar trebui să ținem minte afirmația lui Luther: „Lăsați-L pe Dumnezeu să fie Dumnezeu”. Acest lucru spune simplu că trebuie să păstrăm continuu caracterul lui Dumnezeu înaintea ochilor noștri, să căutăm să nu

îl alterăm și să nu ne atribuim puteri care sunt ale Lui. Noi nu suntem Dumnezeu. Păstorii noștri nu sunt Dumnezeu. Biserica noastră nu este Dumnezeu. Să-L lăsăm pe Dumnezeu să fie Dumnezeu, și să ne închinăm Lui, trăind în prezența Lui după Cuvântul Său.

Capitolul 8

NU FOLOSI GREȘIT NUMELE LUI DUMNEZEU

A treia poruncă prezintă următoarea interdicție: „Să nu iei în deșert Numele Domnului, Dumnezeului tău; căci Domnul nu-l va lăsa nepedepsit pe cel ce va lua în deșert Numele Lui” (Exod 20:7). Prin acest avertisment sever, Dumnezeu îi reamintește poporului Său că aceia care încalcă porunca vor da socoteală: El nu îl va privi ca nevinovat pe cel ce ia Numele Lui în deșert. Acest fapt merită accentuat, căci încălcarea acestei a treia porunci este unul dintre păcatele cele mai răspândite în societatea de azi – nu doar în mediul secular, ci și în sfera religioasă.

Ce înseamnă să iei Numele Domnului în deșert? În limba noastră, termenul *deșert* este folosit ca sinonim pentru mândrie sau narcisism, dar când Vechiul Testament vorbește despre deșertăciune, sensul este sinonim este *vanitate*. De aceea, porunca ne arată că Numele lui Dumnezeu este sacru și nu trebuie tratat cu

superficialitate sau trivialitate, ci într-o manieră atentă și prudentă. Ca să nu credem că porunca a treia nu mai are nicio importanță pentru creștinii din Noul Testament, este suficient să vedem Rugăciunea Domnului și vom scăpa de o astfel de idee. Prima cerere pe care Isus i-a învățat pe oameni să se roage a fost ca Numele lui Dumnezeu să fie privit ca sfânt – „Sfințească-se Numele Tău” (Matei 6:9). Noi suntem chemați să tratăm Numele Domnului ca sfânt pentru că este Numele *Lui*, și să Îl tratăm ca sfânt. O atitudine superficială față de Numele lui Dumnezeu ne descoperă mai mult despre noi decât o fac oricare dintre crezurile noastre, căci ne arată cele mai profunde atitudini ale inimilor noastre față de El.

Desigur, cea mai evidentă încălcare a acestei porunci este o folosire blasfemiatoare a Numelui lui Dumnezeu, iar Dumnezeu tratează blasfemia foarte serios. În Israelul din Vechiul Testament, blasfemia Numelui lui Dumnezeu era o ofensă capitală. Chiar și în istoria Americii, blasfemia era cândva o infracțiune pedepsită prin lege. Dar noi nu mai trăim într-o vreme când statul să ne privească drept vinovați dacă blasfemiem Numele lui Dumnezeu. Ceea ce era o ofensă capitală în Israel nu mai este considerat deloc ofensator în sistemul judiciar american din zilele noastre. Deși

există încă un fel de cenzură a limbajului injurios în televiziunile publice, acele restricții nu se aplică când vine vorba despre Numele lui Dumnezeu. Putem să ne uităm la televizor și să auzim cum Numele lui Dumnezeu este blasfemiat de 30 de ori în 30 de minute. Magistratul civil din vremurile noastre ar putea să spună că acela care blasfemiază Numele lui Dumnezeu nu se face vinovat de nimic, însă Dumnezeu îi va cere socoteală ace-lui om.

A treia poruncă trece de asemenea dincolo de aceste încălcări evidente, ajungând la cele care sunt mai puțin evidente în vremurile noastre (dar care ar fi fost foarte clare pentru evreei din Vechiul Testament). Numele lui Dumnezeu mai poate fi luat în deșert prin folosirea jurămintelor. Din cauza înclinației oamenilor de a-și încălca promisiunile și de a-și distruge încrederea reciprocă, facerea de promisiuni era considerată o chestiune de o seriozitate foarte mare în Israelul antic, unde promisiunea era sfințită printr-un jurământ. O promisiune nu era o banală declarație de intenții, ci o declarație solemnă.

Multe dintre relațiile noastre din această lume sunt definite în termenii promisiunilor, acordurilor și legămintelor. Relațiile cu angajatorii noștri constituie

contracte de muncă. Relațiile în care intrăm în cazul acordurilor de vânzări cu anumiți comercianți, prin care promitem să plătim ceva într-o anumită perioadă de timp, sunt legăminte. Căsniciile sunt bazate pe promisiune certificate prin jurăminte sacre.

Când astfel de promisiuni erau făcute în Israel, oamenii spuneau un jurământ sacru apelând la Dumnezeu ca martor între părți. O comparație utilă cu situația din vremurile noastre ar fi întrebarea pe care o auzim în tribunale: „Juri să spui adevărul, tot adevărul și numai adevărul, așa să te ajute Dumnezeu?” Prin expresia „așa să mă ajute Dumnezeu”, noi apelăm la Dumnezeu ca să fie judecătorul final al credințioșiei noastre față de acel jurământ.

Isus a tratat foarte serios jurămintele și a dat învățături despre cum ar trebui făcute sau nu (Matei 5:33-37). Epistola lui Iacov ne spune că angajamentele pe care creștinii le fac trebuie să fie de încredere și că oamenii ar trebui să ne creadă pe cuvânt (5:12).

Totuși, porunca a treia nu interzice toate jurămintele. Apostolul Pavel dă mărturie în mai multe situații din Noul Testament și jură pe credințioșia lui făcând un jurământ în Numele lui Dumnezeu. Astfel de jurăminte sunt legitime, dar a jura pe pământ, pe Cer sau

pe mormintele mamelor noastre nu sunt jurăminte corecte, pentru că, atunci când jurăm pe astfel de lucruri, alunecăm într-o formă de idolatrie. Dacă cineva jură pe mormântul mamei ca să-și ateste cuvintele, mormântul mamei nu are nicio putere de a întări acea promisiune, ci este o promisiune goală. Iar când jurăm pe lucruri inferioare lui Dumnezeu, le atribuim acelor lucruri puterea lui Dumnezeu însuși. Acționăm ca și cum mormântul acela poate face ceea ce doar Dumnezeu este în stare, astfel că ajungem să comitem un act de idolatrie.

Jurămintele trebuie făcute în Numele lui Dumnezeu dacă vrem să fie legitime, pentru că jurămintele legitime sunt în sine un act de închinare. Noi aducem mărturia credinței noastre că Dumnezeu poate auzi toate lucrurile și poate vedea toate lucrurile – că El este omniscient, omniprezent și omnipotent. El are puterea de a judeca între noi, și El are autoritatea de a fi arbitrul final între oameni.

Când jurăm pe Dumnezeu, Îl recunoaștem ca Dumnezeu; astfel, vedem chiar și în această poruncă o întărire a aceleiași preocupări prezente din prima și a doua poruncă – anume interdicția față de toate formele de idolatrie. Dacă avem o credință adevărată și o înțelegere corectă a ceea ce înseamnă să Îl cinstim, să Îl

glorificăm și să ne închinăm lui Dumnezeu, nu doar că Îl vom trata direct ca pe Dumnezeu, ci și în felul în care folosim Numele Lui, în acțiunile private și publice. Iar acest lucru nu este pur și simplu unul religios; el are de-a face cu o viață întregă trăită sub recunoașterea măreției și a superiorității transcendente ale lui Dumnezeu.

O modalitate finală în care această interdicție este încălcată este prin atribuirea de impulsuri și direcție Numelui lui Dumnezeu, lucruri care nu vin deloc de la El. Oamenii spun: „Domnul m-a determinat să fac asta”, sau, „Domnul mi-a vorbit și mi-a spus să fac asta”. Acest lucru a devenit comportament spiritual acceptabil în comunitatea creștină, până acolo încât este considerat ceva nepolitic să se răspundă: „Cum știi că Dumnezeu a fost cel care ți-a vorbit?”

Dacă prin a spune aceasta, oamenii vor să spună că citesc Scriptura și, citind, au ajuns la convingerea respectivă dintr-un anumit pasaj, ar fi un lucru bun. Dar dacă vor să spună că, în timp ce își conduceau mașinile pe stradă, au căpătat un fel de intuiție, iar acum au un plan despre care cred că a venit de la Dumnezeu, situația este cu totul alta. Exact asta era ceea ce făceau proccii mincinoși din Israel, din Vechiul Testament, care își predicau propriile închipuiri, în loc de cuvintele lui

Dumnezeu. Dacă îi spunem vreodată unei alte persoane că Dumnezeu ne-a spus să facem sau să spunem ceva, am face bine să avem un motiv bine întemeiat. Altfel, încălcăm a treia poruncă.

Capitolul 9

ODIHNEȘTE-TE

Copilărind în Pennsylvania, n-am auzit niciodată sunetul unui aparat de tuns iarba în zilele de duminică. Orice magazin din oraș era închis, cu excepția unuia singur - farmacia. Chiar și atunci, singura parte a acesteia era cea de medicamente de urgență, care era deschisă pentru o perioadă scurtă de timp în zilele de duminică, pentru a rezolva doar urgențele medicale. În acele vremuri, singurele restaurante deschise duminica erau cele legate de hoteluri, unde oamenii trebuiau să fie în măsură să mănânce ceva cât timp erau departe de casă. Acesta era stilul normal de viață și nu cu prea mult timp în urmă. Totuși, în zilele noastre, această idee pare aproape de domeniul umorului. Duminica este privită acum aproape în același fel ca orice altă zi a săptămânii.

În ciuda acestei schimbări clare de direcție din societate, pentru cei credincioși se ridică o întrebare importantă: Care este datoria noastră în ce privește păzirea Sabatului? Aceasta este chestiunea tratată în porunca a patra. Iată ce spune acea poruncă:

Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești. Să lucrezi șase zile, și să-ți faci lucrul tău. Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău: să nu faci nicio lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul care este în casa ta. Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea, și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit: de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o (Exod 20:8-11).

Există dispute nu doar între creștini și seculari pe tema Sabatului, ci și în interiorul comunității creștine. Această chestiune nu este limitată doar la epoca modernă, ci ea a fost subiect de discuții de-a lungul secolelor de istorie a bisericii.

Augustin de Hippo a spus că nouă din Cele 10 Porunci au fost reiterate în legea lui Hristos din Noul Testament. A patra poruncă, spunea el, a fost abrogată – sau cel puțin anumite elemente ale ei – din momentul când comunitatea Noului Testament și-a mutat închinarea comună din ziua a șaptea în prima zi a săptămânii, pentru a comemora învierea lui Hristos. Deși biserica încă se întâlnește după un ritm ciclic în una din cele șapte zile, Augustin a susținut că asocierea închinării cu

a șaptea zi a săptămânii s-a schimbat. Tot așa, afirmațiile apostolului Pavel despre faptul că nu suntem legați de luni și Sabate noi (Col. 2:16) i-au făcut pe mulți dintre marii învățători ai bisericii să creadă că, odată cu venirea lui Hristos, întreaga instituție a Sabatului a fost abandonată.

Totuși, în mare parte, biserica a avut credința că elementele esențiale ale păzirii Sabatului sunt încă în vigoare. Unul dintre argumentele în favoarea acestei perspective este credința că păzirea Sabatului nu a fost instituită prima dată la Muntele Sinai, odată cu darea poruncilor prin Moise, către poporul Israel, ci a fost o poruncă stabilită în creație, când Dumnezeu a sfințit ziua a șaptea. De aceea, ca o rânduială a creației, ea nu este limitată la istoria Israelului – pentru că întreaga creație trebuie să păzească această zi într-o dublă manieră: încetând munca obișnuită și închinându-se, laudându-L și cinstindu-L pe Creator.

Porunca a patra este următoarea: „Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești” (Exod 20:8). Observați că ea nu spune: „Din acest moment înainte, Sabatul ar trebui considerat sfânt”, ci spune să ne amintim că deja este sfânt; porunca este doar de a păzi această zi așa cum este ea. În cel mai elementar sens, a fi sfânt înseamnă a fi

diferit. Dumnezeu spune ceva de genul: „Adu-ți aminte să păzești diferit această zi. Aceasta este o zi pe care am consacrat-o și am pus-o deoparte”.

Primul lucru care face ca Sabatul să fie diferit, neobișnuit sau extraordinar se vede în accentul pus de Scriptură pe Sabat ca zi de odihnă. Asta nu înseamnă că ar trebui să dormim toată acea zi sau să ne petrecem cele 24 de ore în totală inactivitate. În schimb, asta denotă o odihnă de la munca normală și, ca atare, Sabatul este o imitare a acțiunilor lui Dumnezeu de la creație, când El a lucrat șase zile consecutive și S-a odihnit în ziua a șaptea. Unul din motivele pentru care ne odihnim este să reflectăm chipul lui Dumnezeu și să ne amintim de Creatorul nostru și de munca Lui de creație – astfel, Îl onorăm pe Dumnezeu, nu pe noi înșine.

Există și beneficii practice evidente ale odihnei. Evreii au avut beneficii fizice și emoționale mai mari când au pus deoparte o zi de la munca și truda grea. Noi, oamenii, avem nevoie de odihnă. În fapt, am fost creați așa încât în fiecare zi să dormim ca să putem supraviețui și funcționa.

Dumnezeu rânduieste nu doar această perioadă zilnică pentru somn în ciclul vieții, ci și un model săp-

tămânal de odihnă de la munca noastră normală. Dumnezeu a fost preocupat ca poporul Său să nu fie exploatat și să ajungă ca niște sclavi care nu aveau niciodată oportunități de recreere, învioreare și odihnă din truda lor, astfel că El a rânduit o zi pe săptămână când oamenii nu trebuiau să lucreze. Acest lucru se aplica nu doar oamenilor de afaceri, comercianților și fermierilor, ci și slujitorilor și robilor.

Mai mult, porunca se aplica nu doar oamenilor, ci și vitelor de corvoadă. Ea se aplica nu doar viețuitoarelor, ci și pământului. Dumnezeu a instituit Sabatul pentru pământ, astfel încât să nu devină epuizat de prea multă exploatare. La fiecare șapte ani, trebuia să existe un an sabatic pentru pământ, astfel încât câmpurile să rămâne nearate și să își recupereze potențialul de producție.

Al doilea lucru care este diferit în ce privește Sabatul este că el a fost pus deoparte pentru închinare comună și pentru a acorda o atenție specială lucrurilor lui Dumnezeu. Asta nu înseamnă că, vreme de șase zile, oamenii ar fi trebuit să își vadă de afacerile lor și să nu se gândească deloc la Dumnezeu. Noi nu suntem chemați să ignorăm existența Lui vreme de șase zile, pentru ca apoi să ne scoatem pălăriile înaintea Lui o zi pe săptămână.

Viața credinței trebuie trăită în fiecare zi, și toate zilele ne sunt lăsate să ne îndrepte către închinare la Dumnezeu. Dar pentru Israelul antic, Sabatul are un moment special de închinare comună.

Noi avem tendința de a fi foarte individualiști în America, dar credința creștină este una foarte colectivă în orientarea ei. Noi suntem parte dintr-un grup care se strânge laolaltă în ziua de Sabat pentru o adunare sfântă. Ne strângem ca să celebrăm nu doar creația, ci și răscumpărarea noastră – să celebrăm învierea lui Hristos și darul mântuirii pe care Dumnezeu l-a dat poporului Său – și să-L onorăm pe Dumnezeu, bucurându-ne de prezența Lui.

Al treilea lucru diferit la Sabat, și unul pe care Noul Testament îl menționează frecvent, este că ziua de Sabat este în sine un fel de sacrament. Este un semn exterior care vorbește despre un aspect al răscumpărării noastre. În Noul Testament, în particular în cartea Evrei, Sabatul ne îndreaptă privirile către țelul final al răscumpărării noastre: intrarea noastră în Cer. Când intrăm în Cer, intrăm în odihna noastră.

Noi tânjim după pacea Cerului – nu o odihnă inconștientă, ci odihna de toate îngrijorările, necazurile și durerile care ne lovesc în acest trup muritor. De fiecare dată

când venim laolaltă pentru închinare în ziua de Sabat, noi nu doar că ne amintim de lucrarea lui Dumnezeu de creație, ci ne și implicăm în semnul sacramental al făgăduinței răscumpărării pe care o primim de la El. Sabatul este lăsat să fie o pregustare a Cerului, locul unde nu vor mai fi lacrimi, nici moarte și nici întuneric. Cerul va fi plin de acțiune, dar el va marca sfârșitul agitației și anxietății, un loc unde vom intra într-o pace care va întrece priceperea omului. Sabatul are rolul de a ne îndrepta privirile către toate aceste realități.

A patra poruncă ne spune să nu facem nicio lucrare, și evident că fariseii înțelegeau acest lucru într-un fel absolut. Drept răspuns, Isus a trebuit să îi învețe despre lucrarea care poate fi făcută în ziua de Sabat. Este legitim să faci bine de Sabat. Dacă animalul cuiva cade într-o groapă, n-ar trebui lăsat acolo să moară. Dacă o persoană se îmbolnăvește de Sabat, noi nu refuzăm să îi acordăm îngrijire medicală pentru că ar fi în ziua de Sabat. Nu este doar legitim, ci necesar să facem aceste lucrări de milostenie și să căutăm să ocrotim viața. Biserica a înțeles întotdeauna că anumite feluri de muncă sunt necesare în ziua de Sabat. Dumnezeu a judecat Israelul pentru că lucra de Sabat doar lucruri care nu erau necesare și făceau comerț, unde motivația muncii era strict economică, nu umanitară. Iată de ce noi credem

că spitalele pot fi deschise în ziua de Sabat și că este legitim ca predicatorul să lucreze în ziua de Sabat, pentru că închinarea comună este parte din responsabilitatea lui.

Întrebările perene abundă despre ce este considerat corect și incorect de făcut în ziua de Sabat. Există argumente fără sfârșit dacă este în regulă sau nu să mergi la picnic sau să te implici în diverse alte forme de recreație de Sabat. Astfel de întrebări nu vor înceta niciodată, așa că trebuie să fim atenți să nu cădem în capcana fariseilor și a abordării lor legaliste față de ziua Sabatului.

Întrebarea fundamentală pe care trebuie să rămânem focalizați este aceasta: Îl onorăm pe Dumnezeu cu ziua Sabatului? Respectăm noi scopul inițial al zilei Sabatului? Este Sabatul diferit în vreun fel pentru noi față de celelalte șase zile ale săptămânii? Privim noi înainte către duminică nu pentru că este ziua când am putea dormi mai mult sau să mergem la plajă, ci pentru că ne putem îmbogăți renunțând la munca normală și ne putem înviora în sufletele noastre prin închinarea comună, putând fi astfel în prezența specială a Creatorului și Răscumpărătorului nostru?

Capitolul 10

RESPECTĂ-ȚI PĂRINȚII

Imaginați-vă ce s-ar întâmpla dacă guvernul Statelor Unite ar intra cumva în colaps fără vreun avertisment, și vi s-ar da sarcina critică de a scrie o nouă constituție. Există un singur lucru de care trebuie să țineți cont: puteți alege doar zece legi pe care să întemeiați noua societate. Ce legi ați alege?

Poate că v-ați gândit la o lege care să protejeze sancționarea vieții și care să interzică crima. Sau poate că ați vrea să protejați proprietatea privată interzicând furtul. Dar cine ar include în primele zece interdicții ceva împotriva lăcomiei sau a abuzului la adresa Numelui lui Dumnezeu? Și câți oameni ar considera important să includă o lege care să le poruncească copiilor să-și cinstească părinții?

Porunca a cincea spune: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, pentru ca să ți se lungească zilele în țara pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeul tău” (Exod 20:12). Așa cum am observat deja, Cele 10 Porunci au fost constituția poporului lui Dumnezeu. Când ne uităm

la aceste porunci din perspectiva culturii și a societății contemporane, există în mod cert unele surprize pentru sensibilitățile noastre moderne.

Chiar dintr-o perspectivă sociologică seculară, cea mai fundamentală dintre toate unitățile organizaționale care formează o societate este familia. Familia nu este ceva caracteristic doar civilizației occidentale; ea este parte din esența omenirii în toate epocile. Dar în zilele noastre, această unitate fundamentală a vieții sociale este în pericol. Tot mai mulți oameni abandonează responsabilitățile conjugale, paternale și maternale, astfel că vedem manifestându-se și un sentiment profund de înstrăinare în sânul familiei – nu doar între soți și soții, ci și între părinți și copii. Având în vedere implicațiile pierderii coeziunii familiei, n-ar trebui deloc să ne surprindă că, atunci când Dumnezeu a pus fundamentul unui popor sfânt, El a inclus un mandat legat de relațiile din sânul familiei.

A cincea poruncă include un cuvânt care poate suna arhaic pentru zilele noastre: *cinste*. Acest cuvânt dispare rapid din vocabularul nostru, dar generațiile anterioare au înțeles bine importanța cinstirii pentru o societate care vrea să funcționeze bine. Dumnezeu a înțeles că, pentru a păstra structura societății, în inima ei

trebuie să existe un simțământ al cinstei, și acesta este motivul pentru care conceptul de cinste/cinstire este central în întreaga Scriptură. Noi suntem chemați să îl cinstim pe rege și pe aceia care au autoritate civilă asupra noastră. Suntem chemați să îi cinstim pe păstorii și prezbiterii care practică o cărmuire spirituală și au autoritate spirituală asupra noastră. Suntem chiar chemați să ne cinstim reciproc – nu doar între noi, frații și surorile în Hristos, ci între toți oamenii (1 Petru 2:17).

În miezul cinstirii se află dimensiunea respectului – anume să recunoaștem demnitatea unei persoane și să o tratăm ca atare. Respectul stabilit în Decalog a început cu responsabilitățile copiilor față de părinții lor. De aici începe întreg conceptul de a arăta respect față de toate nivelurile de autoritate divin constituite. În primul rând, această onoare este o recunoaștere a faptului că Dumnezeu le-a delegat părinților o anumită autoritate prin care familia trebuie guvernată. Iată de ce mandatul dat copiilor este reiterat în Noul Testament: „Copii, ascultați în Domnul de părinții voștri, căci este drept” (Efes. 6:1). Acesta este parte din structura de autoritate pe care Dumnezeu a așezat-o în universul Lui. Nu trebuie să se ajungă într-acolo încât copiii să fie stăpâni în casă; copiii sunt chemați să stea în supunere față de părinții lor. Și nu doar că ei trebuie să

se supună și să asculte de părinții lor, ci trebuie să facă aceste lucruri cu respect. Cu alte cuvinte, ei trebuie să își cinstească părinții.

Datoria copiilor înaintea lui Dumnezeu este să își cinstească părinții. Datoria părinților este să își învețe copiii ce înseamnă cinstea și respectul, iar dacă ei cresc purtându-se fără respect, este posibil ca părinții să nu-i fi instruit și să nu le fi cerut copiilor lor cinste și respect. Desigur, vine o vreme când copiii nu mai trăiesc sub același acoperiș cu părinții lor și nu mai sunt chemați să asculte de ei în același fel ca atunci când erau tineri. Dar mandatul de a-i cinsti pe tatăl și pe mama lor nu se sfârșește niciodată. Dacă vă uitați la obiceiurile din Israel, veți vedea că familiile le-au arătat respect mamei sau tatălui. Când tata intra într-o încăpere, exista obiceiul ca toți copiii, chiar și cei adulți, să se ridice în picioare pentru a-și arăta astfel respectul și pentru a-l cinsti pe tatăl lor.

Care este prima ta reacție când auzi cuvântul *cin-stire*? Oamenii pot râde de noi chiar și pentru că ne mai gândim la această virtute, dar nu este nevoie să fii religios ca să înțelegi valoarea demnității umane și a arătării respectului reciproc, față de cei în autoritate peste noi și în special în cadrul familiei. Nu este adevărat că noi,

părinții, vrem să avem parte de respect din partea copiilor noștri? Nu ne simțim deranjați de felul în care am eşuat să ne cinstim propriii părinți?

Noi am putea spune, „Dar tata n-a fost un om onorabil”, sau „mama n-a fost o femeie onorabilă”, însă Dumnezeu nu spune, „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta doar dacă sunt onorabili, vrednici de cinste”. Ei au o poziție, un rol, și chiar dacă nu se arată vrednici de acea poziție, poziția însăși trebuie onorată. Noi, creștinii, ar trebui să fim scrupuloși în demonstrarea cinstei, demnității și respectului față de părinții noștri și, procedând astfel, ascultăm de Dumnezeu ascultând de porunca a cincea.

Capitolul 11

PROTEJEAZĂ VIAȚA UMANĂ

Porunca a șasea afirmă simplu: „Să nu ucizi” (Exod 20:13). Această interdicție pare simplă de înțeles, dar implicațiile ei au dus la numeroase controverse în istoria bisericii – în special în ce privește chestiuni precum pedeapsa capitală, participarea la război și avortul. De asemenea, este important și faptul că Isus însuși a dat o explicație importantă a acestei porunci în Predica de pe Munte:

Ați auzit că li s-a zis celor din vechime: ‚Să nu ucizi; oricine va ucide, va cădea sub pedeapsa judecății’. Dar Eu vă spun că oricine se mânie pe fratele său, va cădea sub pedeapsa judecății; și oricine îi va zice fratelui său: ‚Prostule!’, va cădea sub pedeapsa Soborului; iar oricine-i va zice: ‚Nebunule’, va cădea sub pedeapsa focului gheenei. Așa că, dacă îți aduci darul la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul

(Matei 5:21-24).

În Predica de pe Munte, Isus folosește frecvent expresia, „ați auzit că vi s-a spus...” Această afirmație este un exemplu a ceea ce noi numim *idiom*, o frază cu sens precis care nu este întotdeauna evident celor din afara culturii unde acea frază este folosită. Unul dintre cele mai dificile lucruri de tradus dintr-o limbă în alta sunt aceste expresii idiomatice, și dacă ai fost vreodată nevoit să înveți o limbă străină, știi cât de dificile pot fi acestea.

O altă expresie idiomatică din Biblie este expresia „este scris”. Ea nu se referă doar la o afirmație ce apare tipărită undeva. Nu, ci pentru un evreu, expresia avea sensul că ceva fusese scris într-un loc specific – anume în Scriptură. Pentru un evreu din vremea Vechiului Testament, a spune „este scris” era echivalent cu ceea ce noi, creștinii, spunem când folosim expresia „Biblia spune”.

De ce este important acest lucru? Pentru că, atunci când Isus spune, „ați auzit că vi s-a spus...”, El face referire la *halakha*, tradiția orală a rabinilor. Există Sfânta Scriptură, dar existau și interpretările rabinice ale ei, care erau transmise din generație în generație, prin recitare orală. Această tradiție orală a fost ridicată

la rang de Scriptură, în special printre farisei. Isus i-a muștră când aceștia au înlocuit Legea lui Dumnezeu cu tradițiile oamenilor, iar tradiția pe care ei o foloseau în locul Legii lui Dumnezeu era această tradiție orală.

Atunci când Isus atacă tradițiile în Noul Testament, El nu atacă niciodată ceva scris în textul Scripturii. El atacă felul în care textul biblic a fost distorsionat prin tradiția orală. Așadar, când El vorbește despre Lege în Predica de pe Munte, Isus spune: „Ați auzit că li s-a zis celor din vechime: ‚Să nu ucizi’” (Matei 5:21). În această situație, Isus critică înțelegerea fariseică, rabinică a Legii lui Dumnezeu. El nu critică Legea, ci critică interpretarea greșită a ei. Iată de ce El spune cu această ocazie: „Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Prorociei; am venit nu să stric, ci să împlinesc” (v. 17).

Fariseii se concentraseră aproape exclusiv pe litera Legii și, ca rezultat, se mândreau că o păzeau ca și cum n-ar fi ucis niciodată pe nimeni. Dar Isus le-a arătat că există o obligație mai profundă impusă de porunca a șasea decât pur și simplu interdicția de a comite crimă din punct de vedere fizic. Dacă cineva este mândros pe aproapele lui fără un motiv întemeiat, acea persoană a încălcat porunca a șasea.

Aproape că îi putem auzi pe farisei obiectând: doar pentru că cineva este mânios pe aproapele lui nu înseamnă că l-a ucis. Da, așa este, dar chiar insulta la adresa lui, spunând despre el că este prost, batjocorirea lui sau orice lucru care l-ar putea răni sunt lucruri interzise ca aplicații mai largi ale poruncii, „să nu ucizi”. Aspectul negativ al poruncii include toate acțiunile de mânie păcătoasă, de ură sau violență nedreaptă.

Am observat anterior că Legea este eliptică în natura ei, adică ea conține prezumții tacite sau implicite, care nu sunt statuate explicit. De aceea, ea are în vedere nu doar ce interzice, ci și opusul, anume lucruri poruncite. Cel mai profund sens al poruncii a șasea are sensul că ar trebui să facem tot ce ne stă în putere să protejăm, să ocrotim, să păstrăm și să cinstim viața aproapelui nostru.

Cele mai controversate dezbateri din istoria occidentală legate de a șasea poruncă se referă la pedeapsa capitală, la participarea la război și la avort. Îmi amintesc de momentul când Curtea Supremă a ridicat interdicția de pedeapsă capitală în societatea americană, lăsând la latitudinea statelor să legifereze acest aspect. De exemplu, Pennsylvania a reinstituit pedeapsa capitală pentru crime cu premeditare. Când legislativul a făcut

acest lucru, legea a fost întâmpinată de un veto din partea guvernatorului, care era un evreu practicant. El s-a opus pedepsei capitale pe temeiul că ar fi încălcat porunca a șasea, pretinzând că Legea lui Dumnezeu este superioară legii statale. El a afirmat că, dacă Dumnezeu spune, „să nu ucizi”, trebuie să nu ucidem prin execuția criminalilor.

Ironia este că pedeapsa din Vechiul Testament pentru încălcarea poruncii a șasea era chiar execuția. De asemenea, acest principiu al pedepsei capitale pentru crimă n-a fost introdus la Sinai, odată cu Cele 10 Porunci, ci mult mai devreme în istoria biblică, la momentul când legământul creației a fost înnoit și reinstaurat cu Noe, după Potop. Dumnezeu l-a învățat astfel pe Noe: „Dacă varsă cineva sângele omului, și sângele lui să fie vărsat de om; căci Dumnezeu l-a făcut pe om după chipul Lui” (Gen. 9:6). Aceasta nu este o afirmație descriptivă, ci o poruncă de la Dumnezeu.

Pedeapsa capitală este necesară pentru că omul este creat după chipul lui Dumnezeu, iar Dumnezeu consideră că orice atac rău la adresa oricărei ființe umane ca un atac asupra vieții Lui. Dacă îndrăznește cineva săucidă cu premeditare și răutate un alt om, viața acelei persoane este întreruptă. Motivul din spatele

poruncii este, biblic vorbind, sanctitatea vieții. Viața omului trebuie tratată ca fiind atât de sacră, încât dacă cineva ucide cu răutate și intenție un alt om, atunci acea persoană trebuie executată. Cu toate acestea, ironic este că, în societatea noastră, opoziția față de pedeapsa capitală ține invariabil de argumentul sanctității vieții.

Înainte ca o persoană din Israel să fie executată pentru crimă, existau adoptate măsuri de siguranță împotriva politizării sistemului de justiție, asigurând astfel condițiile ca oamenii nevinovați să nu fie executați din greșală sau pe nedrept. Înainte ca vreun om să fie executat pentru o infracțiune care cerea pedeapsa capitală, vinovăția lui trebuia confirmată prin mărturia a două persoane care să fi fost martori oculari, iar acei martori oculari erau expuși ei înșiși riscului execuției dacă ajungeau să fie condamnați pentru sperjur. Tot așa, și noi trebuie să ne asigurăm că sunt luate suficiente măsuri în legislație pentru a evita execuțiile nedrepte.

Porunca a șasea mai este legată și de clasică dezbatere a participării la război. Noul Testament arată clar că Dumnezeu i-a dat guvernului pământesc puterea sabiei. Indivizilor le este interzis să se răzbune de unii singuri, pentru că doar magistratul civil are dreptul și

responsabilitatea folosirii sabiei ca să-i condamne pe răufăcători, și ea trebuie folosită doar în apărarea celor nevinovați și pentru cauze drepte.

Acesta este temeiul istoric al perspectivei creștine asupra teoriei războiului just. Când au tratat războiul în lumina poruncii, oameni precum Thomas Aquinas și Augustin au căzut de acord asupra faptului că toate războaiele sunt rele, dar au spus că nu este un lucru rău în toate cazurile ca o persoană să se implice în război. Dacă o națiune agresivă trece abuziv granița alteia și începe să îi ucidă pe locuitorii acelei țări, este nu doar dreptul, ci și datoria magistratului civil al țării atacate să folosească orice forță are la dispoziție – chiar și puterea sabiei, dacă este nevoie – ca să prevină crima și să apere viețile cetățenilor ei.

Totuși, aceasta nu înseamnă că guvernele fac mereu ce este drept. Înainte ca vreun om să ridice sabia, arma sau o bombă și să o folosească împotriva unei alte ființe omenești, ar face bine să se asigure că ceea ce guvernul țării sale îi cere să facă este drept. Orice guvern din lume poate ajunge să folosească sabia într-un fel nedrept. Trebuie să fim atenți și să ne păzim de a întreține atitudinea că guvernul țării noastre face întotdeauna ce este drept.

O ultimă controversă legată de porunca a șasea este chestiunea avortului. Principalul element al dezbaterii legate de avort este dacă fătusul nenăscut este sau nu o ființă vie, sau când anume începe o viață de om. Începe la momentul concepției? După trei luni de sarcină? Începe când putem să auzim bătăile de inimă sau să detectăm activitate a creierului în fătus? Au existat nenumărate discuții despre aceste chestiuni. Dar dezbaterea s-a îndreptat acum către ideea că mulți oameni sunt gata să admită că, la un anumit stadiu din dezvoltarea embrionară, fătusul este viu. În ciuda acestui fapt, ei susțin că avortul ar fi încă permisibil pe baza dreptului femeii de a dispune liber de trupul ei.

Protestul creștin împotriva avortului este motivat de implicațiile pozitive ale poruncii – căci Legea nu spune doar „să nu ucizi”, ci sensul Legii, așa cum L-a explicat Isus, este și că „să faci tot ce îți stă în puteri ca să ocrotești viața”. Un lucru pe care îl știm sigur este că avortul nu face acest lucru. El nu promovează sanctitatea vieții umane. Embrionul din pânțece este o viață reală de om, așa că este vrednică de întreaga ocrotire pe care am putea să i-o acordăm oricărei vieți umane inocente.

Deoarece oamenii sunt creați după chipul lui Dumnezeu, prețuirea pentru sanctitatea vieții umane

ar trebui să fie o preocupare importantă în mințile noastre. Înainte de a ridica arma ca să tragem în cineva, de a folosi un scaun electric pentru a executa pe cineva sau de a înșfăca un bisturiu ca să distrugem o viață de om în dezvoltare, am face bine să știm dacă chiar avem dreptul să acționăm în felul acela.

Capitolul 12

IUBEȘTE-ȚI SOȚUL SAU SOȚIA

Noi trăim într-o epocă în care se manifestă foarte puțin respect pentru sanctitatea căsătoriei. Sigur că adulterul era o problemă cu mult dinainte de apariția revoluției sexuale din Statele Unite, din anii 1960, dar ea a ajuns acum să fie atât de răspândită, încât au rămas foarte puține sancțiuni împotriva ei.

Totuși, mai surprinzătoare este lipsa eticii sexuale biblice din biserică. Rapoartele publicate de centrele diferitelor denominații susțin că relațiile sexuale premaritale sunt permise în viața creștină. Unii susțin chiar că relațiile sexuale extramaritale sunt parte din exprimarea noastră matură de sine. Acest lucru este tulburător, având în vedere interdicția clară din porunca a șaptea: „Să nu preacurvești” (Exod 20:14). Dacă există vreun domeniu al vieții în care vedem cultura modernă aflată în plină opoziție față de învățătura Scripturii, acesta este cel al comportamentului sexual.

Istoria bisericii a fost martoră multor distorsiuni

în chestiunile legate de activitățile sexuale. De exemplu, biserica a fost afectată de intruziunea și influența dualismului grecesc, în particular prin invazia timpurie a maniheismului. Potrivit dualismului, orice lucru fizic este rău. De aceea, singura justificare posibilă a relației sexuale – chiar și din căsnicie – este perpetuare speciei. Cu alte cuvinte, chiar și în căsnicie, unirea sexuală, era considerată în cel mai fericit caz un rău necesar.

Deși o astfel de gândire este o distorsionare îngrozoare a eticii sexuale biblice, suntem siguri că nu este singura. Ca urmare a diferitelor tabuuri istorice legate de sex, mulți oameni se luptă cu sentimente de vinovăție pentru că au o relație sexuală sănătoasă în căsnicia lor. Una dintre ironiile acestei probleme este că, în privința relațiilor sexuale, Noul Testament arată clar că relația sexuală dintre soț și soție nu este doar permisă, ci și poruncită. Ea este parte din ceea ce Dumnezeu a creat, iar El a declarat că tot ce a creat este bun.

Cu siguranță că Dumnezeu nu a trebuit să conceapă trupul omului în așa fel încât relația sexuală să fie plăcută, dar El a făcut acest lucru. Există un interval destul de scurt de timp din fiecare lună când concepția unui copil poate să se petreacă prin unirea unui cuplu, dar există o dimensiune a fiziologiei relației sexuale care

face ca dorința de unire să fie mult mai frecventă decât ar fi necesară pentru perpetuarea speciei. Este ca și cum Dumnezeu, în natură și în Cuvântul Lui, prescrie o relație intimă în căsnicie, relație care nu este doar spirituală, emoțională și mentală, ci și intens fizică.

De asemenea, vedem în relatarea creației că omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu, și a fost creat bărbat și femeie. Biblia vorbește cu detalii despre frumusețea și importanța acestei relații sexuale de la creație. După ce Dumnezeu a creat totul în lumea fizică, El s-a uita la creația Lui și a pronunțat o binecuvântare asupra ei, spunând că era bună. Cuvântul *benedicție* are sensul literal de „zicere de bine”. Dar care a fost prima afirmație opusă din Scriptură? Prima dată când Dumnezeu spune că ceva nu este bun are loc când El se uită la Adam și spune, „Nu este bine ca omul să fie singur” (Gen. 2:18). Apoi citim relatarea minunată a creației femeii, un ajutor potrivit pentru bărbat, ca și instituirea și rânduirea inițială a căsătoriei, despre care ni se spune că trebuie să fie o unire tainică a doi oameni deosebiți, care vin alături și devin un singur trup. Apoi ni se mai spune în narațiunea creației că, în această situație de la început, bărbatul și femeia erau goi și nu le era rușine.

De-a lungul Scripturii, metafora goliciunii este folosită ca un semn categoric al rușinii și umilinței. Chiar și învățătura pe tema răscumpărării folosește acest limbaj metaforic, pentru că noi primim o haină care ne acoperă goliciunea, prin harul lui Dumnezeu, anume haina neprihănirii lui Hristos. Primul păcat din grădina Eden a condus la conștientizarea acestei goliciuni, lucru urmat de rușine, de fugă în ascunziș și de o căutare a ceva care să o acopere. Apoi, prin primul act de îndurare divină, Dumnezeu a descoperit creaturile Sale rușinate, le-a făcut de rușine de păcatul lor și le-a făcut conștiente de goliciunea lor, apoi le-a îmbrăcat. Chiar și lumea naturii arată clar că există ceva ciudat la ființele omenești. Câte alte viețuitoare de pe planetă umblă să își facă haine artificiale ca să-și acopere trupurile naturale? Doar oamenii. Noi suntem o specie îmbrăcată, și totuși există ceva în sufletul fiecăruia dintre noi care tânjește după un loc unde putem fi iarăși goi, și unde să nu ne fie rușine.

Când vorbește despre relația sexuală, Biblia folosește o expresie care trece dincolo de un simplu eufemism – *a cunoaște*. Adam *a cunoscut-o* pe soția lui, și ea a conceput un copil. Avraam *a cunoscut-o* pe Sara, și ea a rămas însărcinată. Asta nu înseamnă că ei au făcut cu-

noștință într-o zi pe stradă, și dintr-o dată femeia a rămas însărcinată. Expresia *a cunoaște* are sensul de a cunoaște o altă persoană la un nivel profund de intimitate.

Noi toți tânjim să avem prieteni de încredere. Am putea avea mii de cunoștințe pe care să le fi întâlnit în viețile noastre, dar pe câți dintre acele mii de persoane le-am putea numi prieteni? Și câți dintre ei ne sunt prieteni loiali despre care știm că vor sta alături de noi în orice împrejurare? Ne simțim fericiți dacă avem prieteni fideli, dar chiar și atunci, pentru cei care suntem căsătoriți, persoana cu care trebuie să ne aflăm în cea mai intimă relație este soțul sau soția. Cel mai sigur refugiu pe care Dumnezeu l-a rânduit pentru goliciunea omului este căsătoria. De ce? Pentru că goliciunea implică mai mult decât absența hainelor fizice. Ea înseamnă să fim expuși vederii unei alte ființe omenești în cele mai slabe, mai rele și mai întunecate momente ale noastre. Acesta este unul dintre motivele pentru care divorțul poate fi atât de dureros și îngrozitor, pentru că oamenii care trec prin divorț experimentează senzația că persoana care îi cunoaște mai bine decât oricine altcineva din lume i-a respins.

Dumnezeu a lăsat un loc unde putem fi goi. Chiar

și în starea noastră păcătoasă, putem avea o pregustare a Cerului în termenii unui refugiu sigur, iar acel refugiu este căsnicia. Acolo putem fi intimi. Acolo putem avea o relație fizică și emoțională. Dar Dumnezeu a lăsat și ca această relație, căsnicia, să fie singurul loc unde trebuie să experimentăm acest fel de relație. Oare Dumnezeu ne fură bucuriile? Vrea El să nu avem plăcere? Nu. Dumnezeu știe că relația sexuală nu este o jucărie și că trece cu mult de plăcerea fizică. Ea implică o dedicare profundă și absolută, un legământ.

Noi alergăm desperați după intimitate, trăind cele mai erotice vremuri din istoria Americii și probabil din toată istoria occidentală, fiind bombardați de mai mulți stimuli sexuali ca niciodată. Suntem martorii unei subminări constante a eticii biblice a sexualității. Tragic este că ideea decenței este destul de rar de întâlnit deopotrivă în interiorul și în exteriorul bisericii, pentru că societatea noastră a intrat în colaps cu privire la virtutea castității.

Poate că un motiv pentru care unele bisericii vor să schimbe poruncile lui Dumnezeu în domeniul relațiilor sexuale ține de faptul că atât de mulți oameni le încalcă. Dar procedând astfel, oamenii insultă înțelepciunea lui Dumnezeu. Deși trebuie să manifestăm

blândețe, înțelegere și compasiune față de cei care se luptă să asculte de Legea lui Dumnezeu, acest lucru nu schimbă caracterul lui Dumnezeu și nu schimbă cu nimic dedicarea pe care suntem chemați să o arătăm în căsnicie, în dragoste și în relațiile noastre sexuale.

În căsniciile noastre ar trebui să se vadă o încercare fermă de a celebra răscumpărarea în această experiență a goliciunii, unde putem fi iubiți de cineva care știe bine cine suntem cu adevărat, cineva care ne cunoaște atât în zilele noastre bune cât și în cele rele, cu același nivel de loialitate și dedicare. Toate acestea sunt incluse în interiorul aceluia gard pe care Dumnezeu îl așază în jurul căsniciei, atunci când El spune: „Să nu preacurvești” (Exod 20:14).

Capitolul 13

NU FURA

Majoritatea dintre noi am fost victima unui furt. Îl putem resimți ca o încălcare incredibilă de a lucra din greu pentru a obține ceva, doar ca să descoperim că altcineva își bagă nasul și își însușește ilegal acel lucru. Este culmea egoismului să ne însușim ceea ce de drept este al altcuiva – să fim atât de lipsiți de nepăsători față de proprietatea și munca altuia încât să luăm pentru noi ceva la care n-am muncit, smulgându-l din mâinile cuiva care a trudit ca să se poată bucura de el. Totuși, furtul este unul dintre cele mai răspândite vicii cu care ne confruntăm în societatea noastră.

Când Dumnezeu a dat Legea, El n-a inclus accidental porunca: „Să nu furi” (Exod 20:15). Această poruncă este reiterată explicit în Noul Testament, când apostolul Pavel se adresează celor care au ieșit din păgânism, în lumea Neamurilor, fiind acum credincioși creștini în biserică. El spune: „Cine fura, să nu mai fure” (Efes. 4:28). Afirmat în termeni simpli, furtul este total inconsecvent cu viața creștină.

Porunca a opta este prezentată în termeni succinți, dar, la fel ca toate celelalte porunci, ea are implicații mult mai profunde, întrucât furtul îmbracă forme foarte variate. Cel mai evident este când cineva ne sparge casa sau când ne smulge portofelul sau geanta când mergem pe drum. Acestea sunt tipuri evidente de furt, dar există modalități mult mai sofisticate de a fura.

De exemplu, furtul poate să se petreacă la locul de muncă – și nu în felul în care majoritatea dintre noi am suspecta. Desigur, oamenii pot fura lucruri fizice de la locul de muncă, dar furtul poate să se manifeste și prin folosirea superficială a timpului. Când semnăm un contract de muncă, noi ne dedicăm lucrului pentru un anumit număr de ore pe zi sau pe săptămână, și în schimb primim o compensație sau salariu. De aceea, eșecul de a face acea cantitate de muncă pentru care am fost angajați este un fel de furt.

O altă cale prin care încălcăm porunca împotriva furtului este să nu ne plătim facturile, atunci când promitem să facem acest lucru. În țara noastră există o mulțime de modalități în care oamenii încearcă să ocolească aceste obligații prin subterfugii legale. Mulți oameni ajung în probleme financiare și, în loc să discute cu creditorii lor ca să ajungă la un fel de acord de plată,

ei își declară falimentul. Noi, creștinii, suntem chemați să nu îi furăm pe oameni de plățile juste pe care li le datorăm.

În ce alte feluri mai furăm? Cel mai evident din Scriptură este strâns legat de exemplul anterior. În cartea Maleahi, profetul (vorbind în Numele lui Dumnezeu) pune această întrebare, îndreptând-o către poporul Israel: „Se cade să-L înșele un om pe Dumnezeu?” (Mal. 3:8). Ar părea că o astfel de întrebare este una pur retorică, pentru că răspunsul ar fi „evident că nu”. Oamenii pot fi înclinați să se fure unul pe altul, dar cine ar avea îndrăzneala să fure chiar de la Dumnezeu? Judecata a venit asupra casei lui Israel când Dumnezeu a declarat prin profetul Maleahi că poporul Îl fura pe Dumnezeu. Când ei au întrebat, „Cu ce Te-am înșelat?”, răspunsul a fost, „Cu zeciuielile și darurile de mâncare” (v. 8).

Statisticile ne arată că, în bisericile evanghelice (nu în comunitatea creștină mai largă), doar 12% dintre membri dau zeciuială. Dumnezeu poruncește ca 10% din venitul nostru să fie dat lucrării Împărăției Lui, ceea ce înseamnă că 88% dintre cei care pretindem că suntem creștini, Îl furăm pe Dumnezeu sistematic, regulat și consecvent. Am fost neglijenți în datoria noastră de a

susține lucrarea lui Dumnezeu.

Aspectul minunat legat de principiul zecuielii din Vechiul Testament este că Dumnezeu, spre deosebire de guvern, are o taxă unică. Dumnezeu îi cere fiecărei persoane din comunitatea credinței același procent, nu aceeași sumă, astfel că văduva care a dat 10% a fost mai ascultătoare în dărnicia bănuțului ei decât milionarul care a dat 5%. Desigur, milionarul a dat mult mai mulți bani și a promit aplauze și respect mai mult în viața bisericii decât văduva, însă ea a fost ascultătoare, pe când milionarul nu. Noi toți avem aceeași obligație, și este una care ține de procent. Persoana mai bogată trebuie să dea mai mulți bani, dar în același procent. Acest lucru este minunat – noi toți avem aceeași responsabilitate. În Împărăția lui Dumnezeu nu avem de-a face cu taxe graduale pe venit și nici cu politizarea economiei. Toți au aceeași responsabilitate înaintea lui Dumnezeu.

Acestea sunt doar câteva dintre multele feluri în care noi încălcăm cu regularitate porunca, „Să nu furi”. Din când în când trebuie să ne evaluăm comportamentul și să ne întrebăm: Oare nu suntem niște hoți? Oare n-am furat de la angajatorii noștri? Oare n-am furat de la comercianții de la care am achiziționat bunuri și servicii? Oare nu L-am furat pe Dumnezeu? Oare furăm

nu doar bani, ci și muncă? Există multe feluri în care ne putem însuși ceea ce, de drept, nu ne aparține.

Capitolul 14

SPUNE ADEVĂRUL

Într-o lume blestemată de păcat, noi toți cunoaștem ce înseamnă să fii rănit și cum este ca relațiile cu alții să fie zdrobite. De multe ori, aceste distrugeri și răni sunt rezultatul încălcării poruncii a noua: „Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău” (Exod 20:16).

În aparență, preocuparea imediată se referă la sperjurul la tribunal. La fel ca în sistemul nostru judiciar, structura tribunalelor din Israel era o chestiune serioasă. Când dreptatea este în joc și trebuie făcută o judecată, este critic să se ajungă la adevăr în fiecare caz. Înainte ca vinovăția sau nevinovăția cuiva să fie stabilită, faptele trebuie colectate și evaluate. Martorii își prezintă mărturiile, iar acestea sunt evaluate pentru a stabili dacă sunt credibile sau nu.

Atunci când sunt lucruri importante în joc, oamenii pot fi înclinați să nu spună adevărul, tot adevărul și numai adevărul. Iar când în tribunal vine cineva care dă o mărturie mincinoasă, aceasta poate modifica verdictul

în două direcții diferite: poate duce la exonerarea celui vinovat sau la condamnarea celui nevinovat. În ambele cazuri, dreptatea nu se face – mai ales când mărturia mincinoasă este dată în sensul incriminării cuiva nevinovat. Iată de ce Dumnezeu a stabilit lucruri clare pentru protejarea celor nevinovați. Dacă un evreu dădea o mărturie mincinoasă într-un caz care implica pedeapsa capitală, acuzându-l pe nedrept pe un om nevinovat, atunci acel martor era el însuși pasibil de execuție. Dumnezeu tratează cu seriozitatea mărturiile date la tribunal.

Aceasta este o problemă pentru noi, ca ființe decăzute, pentru că Scriptura face această acuzație universală: toți oamenii sunt mincinoși. Asta nu înseamnă că toți oamenii spun minciuni neîncetat, ci că niciunul dintre noi n-a trăit fără să spună măcar o minciună. Noi toți am distorsionat adevărul într-un moment sau altul din viețile noastre.

Tribunalul nu este singurul loc unde aducerea unei mărturii mincinoase poate răni și distruge relațiile dintre oameni. În capitolul anterior am analizat porunca, „să nu furi”. Dacă comparăm poruncile a opta și a noua, putem vedea o legătură între ele, și vedem de-a lungul Vechiul Testament că Dumnezeu este foarte preocupat de această

legătură dintre minciună și furt.

Potrivit Legii Vechiului Testament, Dumnezeu cerea ca negustorii și guvernele să folosească standarde și unități de măsură corecte. De ce ar conta acest lucru? Să zicem că un comerciant i-ar spune clientului lui că vinde un litru de lapte, dar dacă sticla conține de fapt mai puțin de un litru? În acest scenariu au loc simultan două păcate. Primul este că este făcută o pretenție mincinoasă și, prin acea pretenție, are loc furtul – anume că acel comerciant ia mai mulți bani de la client decât ar trebui, pentru că îi dă mai puțin lapte pentru prețul pretins. Minciuna vine în ajutorul furtului și îl face posibil. De aceea, Dumnezeul lui Israel a insistat ca negustorii să spună adevărul despre ingredientele și produsele pe care le vând, considerându-i pe ei și guvernul responsabili înaintea Lui pentru sistemul de măsuri și greutăți folosit.

O altă legătură dintre minciună și furt în Israel avea de-a face cu devalorizarea monedei. De exemplu, dacă moneda folosită era realizată din aur, un stăpân fără scrupule putea amesteca metale ieftine cu aurul și să dea mai departe monezile pretinzând că sunt realizate doar din aur. Vedem și aici folosirea minciunii în slujba furtului.

Principiul fundamental de la baza poruncii a noua transcende schimburile economice și dramele din tribunale, pentru că el stă la temelie întregii etici iudeo-creștine: sanctitatea adevărului. Nu doar că nu ni se permite să mințim într-un proces sau față de clienți, în ce privește conținutul adevărat a ceea ce le vindem, ci trebuie să le spunem adevărul în toate lucrurile.

Publicitatea este un domeniu în care adevărul este eludat adeseori. Noi toți am văzut reclame la televizor, în reviste și în alte mijloace de comunicare, reclame fac tot felul de promisiuni. Din fericire, am învățat să deosebim aceste lucruri. Dar noi, creștinii, trebuie să fim atenți să nu luăm parte la falsificarea intenționată a pretențiilor pe care le formulăm. Chiar dacă aducem mărturii false despre lucruri bune având intenții bune, noi tot încălcăm sanctitatea adevărului.

Porunca a noua nu interzice doar sperjurul, minciuna și înșelăciunea, ci interzice în special batjocura și bârfa distrugătoare. De fiecare dată când îi acuzăm pe oameni că ar fi făcut ceva ce n-au făcut în realitate – fie într-un tribunal sau într-o discuție cu un prieten, la cafea – noi încălcăm porunca a noua. Calomnia este foarte distrugătoare și producătoare de răni, căci prin ea le furăm oamenilor buna lor reputație, acuzându-i

de lucruri false. Dumnezeu interzice bârfa și calomnia pentru că ele produc răni semenilor noștri. Noi avem suficientă vinovăție reală și suficiente greșeli de care să dăm socoteală ca să nu ne mai trebuiască și ca alți oameni să ne acuze de ceea ce n-am făcut.

Porunca a noua nu este un exercițiu abstract, nici nu este limitată la mărturia de la tribunal. Ea definește importanța adevărului în relațiile interumane. Cum te-ai simțit când cineva a mințit despre ce ai spus sau făcut? Cum ți-au afectat viața acele acuzații mincinoase? Ele te-ar putea costa slujba. Sau te pot costa buna reputație în comunitate. Poate că aceste lucruri au repercusiuni financiare.

Jonathan Edwards a spus că, atunci când se fac acuzații mincinoase despre noi, avem o responsabilitate să tratăm situația în același fel în care Isus a procedat. Nimeni n-a avut pare de mai multe calomnii și minciuni spuse împotriva lui în întreaga istorie cum a fost cazul lui Isus, dar, ca un miel dus la tăiere, El nu Și-a deschis gura. Nu doar că trebuie să ne înfrânăm de la a aduce mărturii false împotriva altora, ci și să învățăm cum să răspundem când suntem victimele acestora – urmând exemplul lui Hristos.

Capitolul 15

FII MULȚUMIT

Așa cum am observat în decursul studiului nostru asupra Decalogului, adeseori este uluitor să vedem ce a ales Dumnezeu să includă în primele zece porunci ale Sale pentru poporul Israel. Nici a zecea poruncă nu face excepție în această privință: „Să nu poftești casa aproapelui tău; să nu poftești nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici vreun alt lucru, care este al aproapelui tău” (Exod 20:17).

Porunca a zecea nu este la fel de concisă pe cât sunt cele anterioare – să nu ucizi, să nu preacurvești, să nu furi, să nu faci o mărturisire mincinoasă împotriva aproapelui tău. Acele porunci sunt scurte și la subiect, dar porunca a zecea include informații suplimentare. Ea nu spune simplu, „să nu poftești”, ci trece mai departe și explică interdicția dând exemple specifice – lista este mai evident reprezentativă decât exhaustivă – până ce este făcută, în final, afirmația sumarizatoare: „nici vreun alt lucru, care este al aproapelui tău”.

Ce anume este pofta și cum știm dacă ne facem vinovați de încălcarea acestei interdicții? O definiție simplă a poftei este aceea a dorinței de a avea ceva ce, de drept, îi aparține altcuiva. De ce să fie inclus acest sentiment interior al viciului între Cele 10 Porunci? Înainte de a răspunde la această întrebare, întreabă-te câte predici ai auzit pe tema poftei. Eu am petrecut mult timp în biserici, dar nu îmi aduc aminte câte predici am auzit în întreaga viață, dar nu-mi amintesc de o singură predică pe tema păcatului poftei. Cu toate acestea, Dumnezeu o consideră atât de importantă încât a inclus-o între Cele 10 Porunci.

Chestiunea poftei nu este limitată în Scriptura doar la Cele 10 Porunci. O simplă căutare după cuvintele *poftă*, *lăcomie* și *a pofti* într-o concordanță biblică ne va arăta o frecvență uimitoare cu care Cuvântul lui Dumnezeu vorbește despre această problemă. Din nefericire, pare să existe o relație invers proporțională între frecvența cu care Dumnezeu vorbește despre poftă și cea cu care păstorii tratează acest subiect. Asta înseamnă, probabil, că am eșuat să înțelegem importanța mare a acestei probleme a oamenilor.

Vandalismul este una dintre modalitățile prin care putem conștientiza problema poftei. Motivația din

spatele vandalismului este aceasta: dacă nu-mi permit ce ai tu, atunci nici pe tine nu te las să te bucuri de acel lucru. Cu alte cuvinte, un vandal caută să se asigure că nimeni din jurul lui nu se poate bucura de nimic de care el să nu se bucure. Ca în cazul furtului, această problemă reflectă un egoism profund.

Nu este de mirare că, atunci când a fost întrebat care este cea mai mare poruncă din Lege, Isus a răspuns astfel: „Să-L iubești pe Domnul, Dumnezeuul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, și cu tot cugetul tău. Aceasta este cea dintâi și cea mai mare poruncă. Iar a doua, asemenea ei, este: Să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Matei 22:37-39). Dacă îl iubim pe aproapele așa cum ne iubim pe noi înșine, n-am fura niciodată de la ei și nici nu i-am ucide. N-am aduce niciodată mărturie mincinoasă împotriva lor, nici nu am pofți la ceea ce ei au. În manifestarea dragostei față de aproapele, așa cum ne spune apostolul, noi ne-am „bucura cu cei ce se bucură și am plânge cu cei ce plâng” (cf. Rom. 12:15).

Etica lui Hristos ne spune că suntem chemați să le dăm întâietate altora, mai înainte de propriile persoane, ceea ce este exact opusul poftei. Marea poruncă rezumă bine și succint Cele 10 Porunci, iar Regula de

Aur înglobează toate aceste porunci într-o esență bine concentrată: „Tot ce voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Prorocii” (Matei 7:12). Dacă am asculta de aceste cuvinte ale lui Hristos, n-am distruge niciodată proprietatea nimănui, pentru că nu ne-ar plăcea ca propriile proprietăți să ne fie distruse.

Dincolo de suprafața poftei pândește un păcat de moarte: gelozia sau invidia. Gelozia este distrugătoare și subtilă. Când suntem invidioși pe realizările altora, pe proprietatea, posesiunile și reușitele lor, nu doar că nu îi tratăm ca pe aproapele nostru, ci îi urâm. În ultimă instanță, invidia este un afront și un atac la adresa lui Dumnezeu. Dacă înțelegem că fiecare dar bun și desăvârșit vine de sus, și că avem ce avem și alții au ce au prin providența lui Dumnezeu, atunci pofta și gelozia noastră scot la iveală faptul că noi credem că Dumnezeu ar fi greșit când le-a dat anumite lucruri altora, dar nouă nu ni le-a dat. Cu alte cuvinte, noi ne plângem și cârtim astfel, blasfemiind chiar împotriva lui Dumnezeu.

Iată de ce apostolul Pavel spune: „m-am deprins să fiu mulțumit cu starea în care mă găsesc. Știu să trăiesc smerit, și știu să trăiesc în belșug. În totul și pretutindeni m-am deprins să fiu sătul și flămând, să fiu în belșug și

să fiu în lipsă” (Fil. 4:11-12). Acesta este un ecou al atitudinii lui Iov, asupra căruia Dumnezeu a turnat cu binecuvântări materiale deosebite înainte ca toate să îi fie luate. Iov a spus: „Domnul a dat și Domnul a luat, binecuvântat fie Domnului!” (Iov 1:21). Iov a înțeles că orice dar bun și desăvârșit vine de la Dumnezeu. Datorită acestui fapt, nu există niciun motiv pentru care să fim invidioși.

Noi ajungem chiar să invidiem cinstea de care se bucură alți oameni. Acest lucru este cu totul irațional, pentru că nu este ca și cum Dumnezeu ar fi dat o onoare limitată în universul Său. Aceasta nu este o marfă limitată, precum diamantele sau aurul. Dacă suntem onorabili, vom primi onoare, așa că de ce să fim geloși când altcineva primește onoare? Ar trebui să cinștim acolo unde cinstea este datorată, și avem suficiente persoane în jurul nostru care sunt vrednice de cinste.

Gelozia reflectă o inimă care nu se încrede în Dumnezeu și nu este satisfăcută cu mâna providenței lui Dumnezeu. Invidia ratează să prețuiască darurile pe care Dumnezeu ni le-a dat, și reflectă eșecul de a fi mulțumitori. Dacă suntem cu adevărat recunoscători lui Dumnezeu pentru ceea ce El ne-a dat, atunci nu este loc pentru poftă. Iar în momentul în care poftim, scoatem la

iveală nerecunoștința noastră față de Dumnezeu.

Mai există un motiv pentru care acest păcat a fost interzis în Israel: pofta este forța motivatoare din spatele multor alte forme de comportament interzise în Cele 10 Porunci. Când poftim, suntem la doar un pas distanță de furt. Când poftim soțul sau soția altcuiva, suntem la doar un pas de curvie. Când poftim viața altuia, facem un pas către crimă. Când poftim statutul altui om, suntem la doar un pas de bârfă, calomnie și minciună. Dumnezeu, care înțelege complet inima omului, a avut un motiv întemeiat pentru a ne avertiza să ne păzim de poftă: El știe că aceasta este o groapă din care otrava și veninul curg în toate domeniile relațiilor interumane.

În ciuda faptului că există prea puține predici și avertismente despre poftă, trebuie să fim conștienți de ea încă din clipa când își face loc în inimile noastre. Rădăcinile amărăciunii, geloziei, mâniei, furtului, curviei și crime se găsesc în inima care pofteste la ceea ce are aproapele lui. De aceea, Dumnezeu încheie categoric Cele 10 Porunci spunând: „Să nu poftești... niciun lucru care este al aproapelui tău”.

La finele Decalogului citim următoarele cuvinte:

„Tot poporul auzea tunetele și sunetul trâmbiței și vedea flăcările muntelui, care fumega. La priveliștea aceasta, poporul tremura și stătea în depărtare. Ei i-au zis lui Moise: ‚Vorbește-ne tu însuși, și te vom asculta: dar să nu ne mai vorbească Dumnezeu, ca să nu murim’” (Exod 20:18-19). Aceea a fost prima reacție a oamenilor când Dumnezeu a dat Legea Lui – „Să nu ne mai vorbească Dumnezeu” – și trist este că aceasta rămâne reacția multora din poporul lui Dumnezeu, lucru evidențiat prin felul în care ne ținem cât de departe putem de învățătura Legii.

În studiul pe care l-am făcut pe tema Legii lui Dumnezeu, am analizat mai întâi principiile care guvernează felul cum înțelegem Legea divină, apoi am analizat în parte fiecare dintre Cele 10 Porunci. Am văzut că sfântul din Vechiul Testament – ca și cel din Noul Testament – este definit ca o persoană ca iubește Legea lui Dumnezeu pentru că este Legea *Lui* și pentru că descoperă caracterul și bunătatea lui Dumnezeu. Legea ne descoperă de asemenea păcătoșenia noastră, și probabil că din această cauză avem și tendința să o minimizăm sau să o evităm cu totul.

Dar chiar descoperirea păcătoșeniei noastre, pe care o vedem în oglinda Legii, este un act al îndurării și

harului, pentru că ea are efectul de a ne îndrepta către Hristos. Cel mai uimitor lucru legat de Isus nu este doar că El a murit pentru multele situații în care noi am încălcat Legea și a ajuns sub blestemul Legii în locul nostru. Ceea ce este uimitor legat de Isus este că El a păzit Legea, și a păzit-o perfect. El n-a pofțit niciodată. El n-a tânjit niciodată după nimic. El n-a mințit niciodată. El n-a trișat niciodată. El n-a furat niciodată. El nu S-a mâniat niciodată fără motiv întemeiat. Isus a fost perfect, iar El le dă beneficiile meritelor Sale tuturor celor ce-și pun credința doar în El.

DESPRE AUTOR

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul și președintele Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida, primul președinte al Reformation Bible College și redactor șef al revistei *Tabletalk*. Programul său radio intitulat *Renewing Your Mind*, este transmis zilnic pe sute de posturi de radio din întreaga lume și poate fi ascultat online.

El a fost autorul a peste 100 de cărți, printre care *The Holiness of God, Chosen by God*, și *Everyone's a Theologian*.

El a fost recunoscut în lume ca argumentele sale articulate în apărarea ineranței Scripturii și a nevoii ca poporul lui Dumnezeu să fie întemeiat convingător în Cuvântul Lui.

Ligonier Ministries este o organizație creștină internațională fondată în 1971 de Dr. R.C. Sproul pentru a proclama, învăța și apăra sfințenia lui Dumnezeu în toată plinătatea ei față de cât mai mulți oameni este posibil. Simbolul Bibliotecii Ligonier a devenit un semn distinctiv al încrederii peste tot în lume și în multe limbi.

Motivată de Marea Trimitere, Ligonier împărtășește resurse de ucenicizare la nivel global în format tipărit și digital. Cărți, articole și serii de învățături de încredere în format video sunt traduse și dublate în peste 50 de limbi. Dorința noastră este să susținem biserica lui Isus Hristos ajutându-i pe creștini să cunoască ce anume cred, de ce cred, cum să trăiască și cum să împărtășească crezul lor.

MAGNA GRATIA

Noi vestim Evanghelia harului

Asociația MAGNA GRATIA este o organizație non-profit care își concentrează eforturile pe proclamarea Evangheliei prin literatură consecventă doctrinar, prin evanghelizare și echiparea bisericilor evanghelice de limba română.

Dacă ai fost binecuvântat citind această carte, poți ajuta la binecuvântarea altui credincios, prin unul sau mai multe lucruri, astfel:

- 1) *Recomandă mai departe această carte!*
- 2) *Vizitează paginile noastre de internet la magnagratia.org și află mai mult despre lucrarea noastră, și citește GRATUIT cele peste 250 de cărți ale unora dintre cei mai buni autori creștini din istorie.*
- 3) *Rămâi conectat la noutățile MAGNA GRATIA vizitând pagina noastră de Facebook la facebook.com/MagnaGratiaRomania și abonându-te pe website, așa încât să fi anunțat când publicăm resurse noi.*
- 4) *Spune-le și altora despre lucrarea noastră.*
- 5) *Roagă-te pentru noi.*
- 6) *Donează și ajută-ne să mergem mai departe cu această lucrare. Donațiile se pot face online, magnagratia.org/donatii.html*

Pentru orice alte informații, scrie-ne la contact@magnagratia.org.
Mulțumim!

Îmi cere Dumnezeu să ascult de Cele 10 Porunci?

Creștinii se străduiesc adesea să înțeleagă rolul pe care Legea lui Dumnezeu o are în viețile lor. Ei pot distorsiona sensul Legii, transformând-o într-o listă de lucruri pe care vor să le facă pentru a câștiga favoarea lui Dumnezeu, sau pot trăi ca și cum Legea nu li se aplică deloc.

În această carte, Dr. R.C. Sproul explică scopul Legii morale și felul cum ea li se aplică creștinilor de azi. Trecând prin fiecare dintre Cele 10 Porunci, autorul arată că Legea scoate la lumină păcatele noastre, dar ea revelează și caracterul unui Dumnezeu sfânt și bun, arătându-ne cum să ne trăim viețile ca să Îi fim plăcuți.

Seria de cărți *Întrebări Cruciale*, de Dr. R.C. Sproul, oferă răspunsuri succinte la întrebări importante ridicate deopotrivă de creștini și de necredincioșii curioși.

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida și primul președinte al Reformation Bible College. El a fost autorul a peste 100 de cărți, inclusiv *The Holiness of God*.

MAGNA GRATIA
magnagratia.org

BIBLIOTECA
LIGONIER